

▼
МАРИНА ТА СЕРГІЙ
ДЯЧЕНКИ

КОРОЛІВСЬКА
ОРІШЧЕНКА

CF FOLIO

Ключ від королівства

Марина и Сергей Дяченко

Королівська обіцянка

«Фолио»

2005

УДК 821.161.2
ББК 84(4Укр)6

Дяченко М.

Королівська обіцянка / М. Дяченко — «Фолио», 2005 — (Ключ від королівства)

ISBN 978-966-03-7839-1

«Королівська обіцянка» – другий роман трилогії про пригоди школярки-семикласниці Ліни Лапіної (до трилогії також входять романи «Ключ від Королівства» і «Зло не має влади»). Ця трилогія вийшла в новій серії видавництва «Фолио» «Світи Марини та Сергія Дяченків», у якій будуть опубліковані майже всі твори (понад 20 томів) письменників, перекладені українською та чудово ілюстровані. Також у цій серії 2017 року вийшов друком роман «Страта». Ліна несподівано для себе знову потрапляє у чарівне Королівство, доля якого напряму залежить і від неї. Чи не злякається дівчинка, хоч вона і маг дороги, карколомних небезпечних пригод, що на неї чекають у світі, звідки немає вороття?... Її супутники – людожер Уйма, некромант Максиміліан, на кожному кроці – пастка, йдеться про життя на краю від загибелі... Але Ліна не відступає від даної нею обіцянки...

УДК 821.161.2

ББК 84(4Укр)6

ISBN 978-966-03-7839-1

© Дяченко М., 2005

© Фолио, 2005

Содержание

Розділ перший	5
Розділ другий	11
Розділ третій	17
Розділ четвертий	22
Розділ п'ятий	26
Розділ шостий	31
Розділ сьомий	36
Розділ восьмий	41
Конец ознакомительного фрагмента.	44

Марина та Сергій Дяченки

Королівська обіцянка

Розділ перший

Повернення давнього друга

Був квітень, сніг зійшов, пробилася перша травичка, а головне – яблуні вже ось-ось мали вкритися пишним цвітом.

Дуже люблю цю пору. Повітря просякнуте ще не святом, а передчуттям свята. Бруньки каштанів великі, ніби лапи щенят. Світає все раніше й раніше. І в класі доводиться запинати штори, бо сонце б'є й припікає. І який же дурень за такої погоди думатиме про уроки!

І от ми йшли зі школи – я, моя подружка Ритка й Макс Овчинін з паралельного класу. Насправді Максу було не по дорозі, але він вигадав, що йому необхідно заскочити на пошту. Йому щодня щось треба: то на пошту зайти, то в «міні-маркет», то до приятеля, аби тільки не додому, а разом із нами. Він височенний, у сьомому класі – метр сімдесят. Ритка йому по плече. А я, хоч і виросла за півроку на вісім сантиметрів, – усе одно в цій компанії найнижча.

– Лінко, хочеш, твій рюкзак понесу?

– Мені що, сил бракує?

Ні Макс, ні Ритка не знали про мене всієї правди. Ніхто на світі не знав, навіть мама. І я, чесно кажучи, сама іноді сумнівалася: а чи *було це насправжки*? Чи була я магом дороги, воїном мандрівного Королівства й другом короля Оберона? Чи носила посох зі смарагдово-рубіновим наверхам?

– Чому ти посміхаєшся? – з підозрою запитала Ритка.

– Та так, – потерла я кінчик носа. – Просто гарна погода.

Погода дійсно приголомшувала: сонце шкварило, небо ясніло, а горобці цвірінькали й купалися в калюжах. Увесь світ навколо був схожий на моє Королівство. У такі дні хороше мріється – про літо, про море й про те, що Оберон колись прийде за мною, кудись покличе, і ще вистачить на мою долю чарівних боїв і походів...

Адже я щодня на нього чекала. Якщо у нашому дворі хтось незнайомий сидів на лавочці – я щоразу ще звіддалік починала приглядатися. Серце тьохкало: Оберон? Ні...

Три з половиною місяці я його не бачила. Відтоді, як він прийшов до нас на батьківські збори. Відтоді, як наша керівничка перестала до мене чіплятися. (От не знаю, Оберон її зачарував, чи що?)

– Ну, бувай, – сказала Ритка на розі біля «Міні-маркету». – Овчинін, якщо тобі на пошту – ходімо.

Макс зам'явся:

– Іди сама. Я наздожену.

Ритка хмикнула, закинула рюкзак трохи вище на плече й потюпала додому. А Макс залишився.

– До себе не запрошую, – сказала я діловито. – У нас неприбрано. І взагалі... Ішов би ти, Максе, уроки вчити...

Він почервонів і посміхнувся:

– А я завтра до школи не йду. У мене олімпіада з математики.

– Щастить, – сказала я із жалем. – Ну чого тут стовбичити – давай хоч у двір зайдемо, чи що...

І ми завернули у двір.

На лавці напроти мого під'їзду сидів плечистий чолов'яга у світлій вітрівці. Не Оберон. Я ще звіддалік це зрозуміла: Оберону років сорок, а цьому трішки за двадцять. У Оберона волосся із сивинкою, а цей чорнявий. Ну й байдуже...

Я сказала собі «байдуже», та настрої раптом зіпсувався. Начебто кульку проштрикнули голкою – пух-х, і все.

А раптом король ніколи за мною не прийде?

Я була потрібна чарівному Королівству, допоки воно мандрувало. А тепер воно вкоренилося на новому місці й росте собі потихеньку. А навіщо осілому Королівству маг дороги? Не знадобиться. Чекай, Ліно, рік, і два, і десять...

– Ти чого? – запитав Макс.

– Нічого. А тобі що до того?

У Макса опустилися куточки губ.

– Як у тебе настрої змінюється... Щойно усміхалася, а тепер на людей кидаєшся – ні сіло ні впало. А я що – винен?

– Не винен, – сказала я знехотя. – Гаразд, Максє, ти мене справді, той... пробач... За малечю треба в садочок, уроки і все таке...

– Розумію, – сказав Макс і похнюпився. – Ну, бувай...

І я вже зробила крок до свого під'їзду, аж раптом...

– Ліно!

Сироти по шкірі. Ніби гарячою водою від потилиці до п'ят.

Я обернулася.

Ні, це був не Оберон. Я взагалі його не знала, цього чоловіка. От хіба...

Я придивилася. Не повірила власним очам: він був схожий на старшого брата одного мого друга.

Хлопець підвівся мені назустріч:

– Ти що, мене не впізнаєш?

І голос же його!

– Гарольде? – сказала я зачудовано.

Він винувато посміхнувся.

– Гарольде!

Уже й не знаю, що подумав про мене Макс Овчинін, який ще не пішов і став свідком цієї сцени. Я скрикнула, підстрибнула і повисла на шії в незнайомого чоловіка – бо тепер упізнала його абсолютно точно. Нехай він змінився за минулі чотири місяці, але це таки Гарольд, мій друг і навчитель, який був молодшим магом дороги, а тепер, напевно, вже старшим став...

– Гарольде... це точно ти?

Він міг би не відповідати. За час, що ми провели в сідлі пліч-о-пліч, я встигла вивчити всі одміни його обличчя.

– Лінко... а ти зовсім не змінилася.

– От іще, – я відсторонилася. – Я, між іншим, виросла на вісім сантиметрів, а це... Стривай, Гарольде. Зачекай...

Здогад був таким страшним, що в мене оніміли щоки.

– Гарольде! Скільки років минуло в Королівстві?!

Він потупив очі:

– Шість...

– Скільки?!

Усе зрозуміло. Коли ми востаннє бачилися, Гарольду було сімнадцять, і я вважала його старшим братом. А отже, тепер йому...

Але ж річ не тільки в тім!

– Гарольде! А його величність?...

Він зрозумів з півслова і поспішив мене заспокоїти:

– Здоровий. Не бійся.

– А принцеси? Принцеси, тобто сестри-охоронниці! Вийшли заміж?

– Ні.

Я сіла на лавку. Гарольд примостився поряд. (Макс Овчинін стояв кроків за десять і дивився отетеріло, але зараз мені було не до нього.)

Одного разу, рятуючи Королівство від загибелі, король Оберон дав обіцянку: кожна з п'яти принцес, які були нареченими його сина, вийде заміж за принца, і станеться це раніше, ніж на скронях у кожної з них проб'ється перша сива волосинка. (Запорукою його королівської обіцянки стало життя короля!) Коли я вирушала додому, принцеси й не думали сивіти – вони ж бо були лише на кілька років старші за мене. І от тобі й маєш – у нас минуло десь чотири місяці, а у них, виявляється, сплигло уже шість років!

– Чому ви не сказали мені, що в Королівстві час лине швидше?

– Та я й сам не знав, – сказав Гарольд із досадою. – Досі ж ніколи такого не було, щоб людина з вашого світу довгенько жила у нас, а потім поверталася...

Я розглядала його з дивним відчуттям. Усе-таки він був надто дорослий. І одягнений несхоже: сорочка картатенька навипуск, світла вітрівка (не вельми чиста), джинси, розтоптані кросівки... (Я ж його звикла бачити в дорожньому костюмі мага!)

– А Оберон знав?

– А ти гадаєш, він залишив би тебе без єдиної звісточки аж на шість років?

– Так, – я прикусила губу. – І що ж, за цей час він не знайшов хоч одного принца?

Гарольд опустил голову:

– Він шукав. Але ж у нього – жодної вільної хвилини. То дракон унадився посіви палити. Там пірати напали на узбережжя. Там купці завищують ціни... Він, звичайно, посилав гінців туди-сюди, але всі повернулися ні з чим.

– Що, зовсім-зовсім немає принців?!

– Ну, панікувати поки ранувато, – сказав Гарольд без особливої впевненості. – Знаєш... Ходім-но до лісу чи кудись інде. Тут такий сморід...

Я потягнула носом, але нічого не відчула.

– Звідки смердить?

– З вулиці. Від цих, що їздять.

– А-а, вихлопні гази... Ходімо до мене додому. Я квартиру зачину.

– Ні, – Гарольд рішуче похитав головою. – Мені такий дім не подобається, вибач. Тут є поблизу дерева.

– Парк?

– Ну, так. Ходімо. Погода гарна.

– Гаразд, – я знову закинула рюкзак на плече. – Пішли.

На виході з двору мене наздогнав Макс.

– Ліно, можна тебе на хвилиночку? – запитав напруженим голосом.

Я підійшла:

– Чого тобі?

Макс нервував:

– Хто це?

– Мій друг.

– Куди ти з ним ідеш?

– А тобі що?

– Ліно! Ти поглянь на нього! У нього ж таке лице... наче він убивця! Це дорослий мужик, навіщо ти йому потрібна?!

Я примружила очі:

– Ти мене що, виховувати зібрався?

– З глузду з'їхала... – сказав Макс вражено. – Звідки ти його знаєш?

– Я з ним билася пліч-о-пліч, – сказала я сухо. – Він мені не раз життя рятував. А я – йому. Його звать Гарольдом, і він таке бачив, від чого ти б водномить наклав у штани. І якщо ти хоч комусь скажеш, що я з ним пішла – можеш задалегідь справляти поминки, він тобі голову зітне... Втямив?

Я пішла, а Макс застиг як укопаний. Я подумала мигцем: може, даремно я так? Може, це занадто?

Але Гарольд крокував поруч, вороже косував на авто, що мчали вулицею, і думки мої переметнулися на інше.

* * *

– Ну, розповідай швидше, як там усі? Як наші?

Я називала жителів Королівства «нашими» абсолютно природно – мала право. Бо ще зовсім недавно я, як маг дороги, захищала їх, допомагала вибиратися з халеп, лікувала, ділилася своєю силою й навіть одного разу зварила у великому казані кашу. (Щоправда, каша трішечки підгоріла.)

– Чудово... Ти зараз Королівство не впізнаєш. Народу наїхало – тисячі! Місто, крамниці, майстерні, навіть цирк свій на околиці є. Циркачі не хочуть від'їжджати – у вас, кажуть, весело, люди щедрі й уміють дивуватися...

Я згадала, що казав мені колись Оберон. Там, де люди вміють дивуватися, є місце для чарів. Там розквітає тонкий світ – чарівна оболонка звичних предметів.

– Принцесам побудували Храм Обіцянки. Туди люди юрмами сунуть – подивитися. Принцеси танцюють, співають, вивчають науки. І кожен ранок починають біля дзеркала – розглядають, чи не пробилася в когось перша сива волосина?

– Та скільки ж їм років? – запитала я непевно. – Двадцять з маленьким хвостиком?

– Ну то й що? Одна волосина може просто випадково вирости. Принцеса, приміром, побачить мишеня, злякається – волосок і посивіє...

Гарольд говорив, звівши до купи брови й дивлячись прямо перед собою. Ми сиділи на лавочці в маленькому запиленому парку. В брудному озерці юрмилися качки – вимагали хліба. У мене десь валялися в рюкзаку залишки бутерброда, але речі, які повідав мені Гарольд, були надто серйозними.

– Слухай, – поцікавилася я роздумливо. – А... з кимось іншим їм можна одружитися?

– Та тих женихів – хоч греблю гати... – Гарольд дивився на качок. – І наші, й чужоземні. Моряки, купці, лицарі. Приходять у храм, начебто просто в гості, й починають один з-поперед одного хвосту розпускати. Якийсь капітан залишив своє судно, команду, уявляєш? І переселився до нас. Так закохався в Ортензію – не піду, каже, без неї. Ти думаєш, вона на нього хоч краєм ока глянула? У них одне на умі, торочать своє – подавай їм принца. Ах, ні? Тоді до побачення!

– От дурненькі! – сказала я спересердя. – Нащо їм принци? Чим принци кращі за інших? Узяти хоча б нашого... Як вони там, до речі, принц Олександр із принцесою Ельвірою?

Гарольд знизав плечима:

– Живуть, як і передбачалося. Вона на ньому мало не верхи їздить. Діти у них – уже троє...

– Та невже?

– Звичайно. Взагалі, багато хто одружився за цей час, купа дітей народилися.

– А... – я затнулася, покосувала на Гарольда. – Слухай... А ти... теж одружився?

Він потупив очі. Його щоки трішки зарум'янилися:

– Угу. Син у мене. Півтора рочки.

– А-а-а, – сказала я тихо.

Ну уявіть: ось ви не бачите людину чотири місяці. Ви звикли, що він вам ніби старший брат. І... не зовсім брат. Коротше, друг. І раптом ви довідуєтеся, що він, виявляється, одружений, що у нього дитина підрастає, а ви все ще вчитеся, протираєте штани (джинси) у своїй школі...

Але, по-перше, у них шість років минуло. Це добряче-таки...

А по-друге, хіба нас із Гарольдом щось зв'язувало, крім бойової дружби?

– Вітаю, – вичавила я, намагаючись, щоб голос звучав весело. – А з ким ти одружився?

– Вона з приїжджих, – Гарольд дивився кудись убік. – Ти її не знаєш...

Ну й дурнуватий, напевно, у мене вигляд...

– Гаразд, – сказала я, намагаючись зам'яти незручність. – Як же тобі вдалося перейти зі світу в світ? Я раніше думала, що тільки Оберон...

– Ледве здолав, – зізнався Гарольд. – Його величність каже: тільки у свій світ повертатися легко... Він мене постійно всьому вчить. То: «Гарольде, зустрічай послів». То: «Гарольде, з'їздь на острови втихомирити людожерів». То: «Гарольде, відпрацьовуй переходи...» Я ночами не сплю, свого малюка місяцями не бачу. Знаєш, – Гарольд стишив голос до шепоту, хоча підслухувати було нікому. – Мені здається, він готує мене в спадкоємці...

– Як то собі?

– Та ось так.

– А принц... Олександр?

Гарольд зітхнув:

– Його ніхто всерйоз не сприймає. Навіть коли б не було того випадку із втечею... Ну який з нього король? Підстеріг мене нещодавно в лісі... Я, каже, жодних прав на корону не маю й не домагатимуся її. Ми, мовляв, з тобою друзями були, друзями й залишимося... і пам'ятай про це, майбутній королю Гарольде... Тьху! – він так садонув кулаком по лаві, що качки злякано розлетілися. – Ти розумієш, він уже зараз бачить Оберона мертвим. Боїться зі мною сваритися, планує собі спокійне майбутнє... Ну яка ж він скотина!

– А король? – запитала я ошелешено.

– Та хіба з ним можна про щось таке говорити? Розумієш? Він теж узяв в голову, що доживає останні роки, мало не останні дні. Коли в котроїсь із принцес проб'ється перша сива волосина...

– Годі!

– От і він те саме: «Годі, Гарольде, нам треба думати про податки». «Припини, Гарольде, нам треба думати про драконів». «Не варто, нам треба думати про людожерів...»

– А оті людожери... звідки вони взялися?

– А звідки вони зазвичай беруться? Живуть собі на островах та оті судна, що пропливають мимо, палять... У нас уже троє їхніх племінних вождів у темниці сидять, а їм – хоч би що... «Не варто, Гарольде, я хочу залишити тобі й людям якнайменше проблем...»

Гарольд раптом закрити очі руками. Виглядало це дивно, бо, як я його знала, він завжди був мужній. А тепер ще й дорослий – зовсім дорослий, недосяжно...

– Ну, ти чого? – запитала я злякано.

– Нічого, – він дивився крізь пальці на осмілілих качок. – Мені Оберон – як батько. Знаю, що й тобі теж.

Я згадала, як Оберон з'явився на батьківських зборах. Як із шапки, яку він тримав у руках, спадали крапельки – розталі сніжинки...

– Що ж нам робити, Гарольде?

– Я хоч відпочину... – сказав він глухо. – Хоч трохи посиджу спокійно. Поки я тут – там час завмер. Усе завмерло. І принцеси не милуються на себе в дзеркало, і королю не загрожує небезпека... А я так утомився...

Доріжкою повз нас пройшла молода мама з дитиною. Жінка штовхала коляску. Маля – тягло пластмасову гусеницю на коліщатах.

– Гарольде, – сказала я рішуче. – Якщо у вашому світі так багато принцес – чому проблеми із принцями? Га?

– Поясню, – у голосі Гарольда мені раптом вчулися інтонації Оберона. – Принцесою вважається кожна дівчина, яка з'явилася босоніж у Королівстві на світанку і пред'явила грамоту, що її батько – правитель далеких земель. Таких «правителів» можуть бути десятки – бо карликові королівства, ні до чого не придатні, народжуються, як гриби, і так само зникають... А дівчата хочуть принца. І Королівство (такі звичаї) зобов'язане їх прийняти.

– Не дуже мудро...

Гарольд зсунув брови:

– Це закон нашого світу. Може, тобі не подобається, що дощ мокрий, а сніг холодний?

– Цілком, – сказала я примирливо. – Прекрасний закон... Гарольде, а де є принци? Де їх можна шукати?

– Король знає. Але не каже. Мені, в усякому разі.

– Чому?

– Бо: «Ми повинні думати про наш народ! Ми повинні думати про майбутнє! Я не можу ризикувати тобою, своїм єдиним магом!»

– Але ж це небезпечно... – сказала я посмутнілим голосом.

– Ліно, – Гарольд уперся долонями в коліна. – Я прийшов... за тобою! Бо... Ну поговори з ним, га? Може, тобі вдасться його вломати?

– Мені? Оберона? – запитала я із сумнівом. І відразу схопилася: – Ой, я так хочу до Королівства, Гарольде! Я так скучила! Я хочу все побачити... Адже ти зможеш мене перевести, так?

Розділ другий

Знову в королівстві

Замок стояв посеред сосен. Ліс обступав його щільно, але й шанобливо – залишаючи навколо вільний простір і пропускаючи сонце у високі стрілчасті вікна. На обрії здіймалися гори із зубчастими вершинами. Зеленіли луки (все це я бачила раніше, все це я пам'ятала, все це мені снилося), крім нового міста із червоними дахами, з брукованими площами й мідними флюгерами на шпильях. Окрім нового порту, де погойдувалися біля причалів гребні й вітрильні судна. Крім річки, досить широкої, що проклала собі русло серед каміння, кореневищ і моху.

– Ланс, – вирвалося у мене.

– Так, – Гарольд кивнув. – Це Ланс.

Море сягало до самого обр'ю, і всюди на хвилях майоріли різнобарвні вітрила.

Я глибоко вдихнула. Пахло хвоєю й димом. Мені стало спокійно-спокійно: я в Королівстві. Я вдома. Тепер усе буде гаразд.

* * *

Ми йшли лісом, таким світлим і барвистим, якого ще жоден казкар не змальовував. Здавалось, дерева позували – прагнули справити на нас якнайкраще враження. Деякі звивались корінням – бажали виглядати зловісними. Інші тяглися догори – дивували стрункістю. На галявинах червоніли полчища мухоморів, а їстівні гриби грались у хованки, ледве-ледве підіймаючи килим опалого листя. Грибникові тут була розкіш...

Ми з Гарольдом йшли пліч-о-пліч, і я то раз по раз починала дихати на повні груди, прагнучи якомога більше ковтнути свіжого лісового повітря, то завмирала, не сміючи навіть дихнути. Ліс потріскував, хитав гіллям, шепотівся – неначе кожне дерево проводжало нас цікавими очима. Щось метнулося по стовбуру – білка? Я роззявила рота: руде шерстисте створіннячко в синіх штанях з прорізом для хвоста ковзнуло за дверцята, що прикривали вхід до дупла, і звідти вп'ялося в нас розумним настороженим поглядом.

Я пригадала слова Оберона про те, що в молодому Королівстві купа чудес на кожному кроці. Цікаво, кого ще можна зустріти у цьому лісі?!

Щось просвистіло біля вуха. Комаха, схожа на великого коника-стрибунця, з льоту зачепилася за гілку, повисла вниз головою і... скорчила мені гримаску. Я витріщила очі:

– Гарольде!

– Що?

Мій друг навіть голови не повернув: ішов попереду та думав про своє, і це мене дуже непокоїло.

– Що з тобою?

– Послухай, Лінко... Я ж зовсім не знаю, що на це скаже його величність. Тобто він завжди радий тебе бачити, але, може, він вирішить... що ми надто сваволимо, га?

– Тобто нехай спокійнісінько гине, а ми й за холодну воду не візьмемося?

Гарольд зітхнув. Провів рукою по волоссю; затремтіло повітря. Зникла світла куртка, зникли джинси й картата сорочка навипуск – Гарольд стояв переді мною в червоному парчевому камзолі й таких самих штанях. Високий комір, розшитий золотом, підпірав підборіддя, з плеча звішувався тонкий чорний плащ, високі світлі чоботи виблискували на сонці. Я мимо волі подумала, що коли ми з Гарольдом зналися раніше, він одягався значно скромніше.

– Ого! – сказала я з повагою.

– Доводиться... – мій друг поправив чорну зі сріблом хустку – знак мага дороги. – Увійдемо в замок потаємним ходом. Не хочу, щоб відразу чутки поповзли, юрба збіглася...

– А мене пам'ятають? – запитала я трохи кокетливо.

– Ще й як... Стій!

Я завмерла. Зовсім поряд із лісу вийшов хлопчик – мій ровесник, який вів на поводу круглого, наче бочечка, віслючка. На спині віслюка погойдувалися дві великі в'язанки дров.

Я сховалася за дерево.

– Добридень, пане головний королівський магу! – побачивши Гарольда, хлопчик почервонів від хвилювання й вклонився заледве не до землі.

– Бувай і ти здоровий, – відгукнувся мій друг привітно, але трохи відсторонено, як і належить поважній особі. Хлопчик пішов, часто оглядаючись: напевно, всім друзям побіжить розповідати про чудесну зустріч на узліссі...

– Начебто ніхто не пчихав, – сказала я Гарольду.

– Що?

– Ну, у нас «будь здоровий» кажуть, коли хтось чхає...

– Ага... – пробурмотів він, явно думаючи про інше. – Про всяк випадок, запам'ятавуй прикмети: роздвоєна сосна, від неї на північ – до зеленого каменя... Ти стежиш?

– Стежу.

– Покладеш на камінь руку, скажеш: «Відчинись», – відчиниться підземний хід, – Гарольд опустил долоню на валун, що поріс мохом. Земля під ногами здригнулася. Камінь піднявся; це виглядало так, ніби величезна черепаха стала дибки... Із чорної щілини внизу потягло холодом, гнилизною і грибами-поганками.

– Нам туди?

– А що – тобі не подобається? Вибач, у нас іще метро не проклали! – трохи дратуючись сказав він.

Гарольд скрючився у три погібелі й поліз під камінь, а я з цікавістю подумала: він особисто встиг у метро покататися, чи король йому розповідав?

Жорстка трава відбилася на долонях. Намагаючись дихати ротом, я стала навпочіпки і вповзла в щілину слідом за Гарольдом. Очіска його блищали двома зеленими вогниками на блідому обличчі, губи видавалися чорними, а зуби – хижими (і хто б міг подумати, що ця злюща фізіономія належить моєму найдобрішому і наймилішому другові...).

Я мовчки всміхнулась.

Підземний хід був справді «не метро»: Гарольду доводилося протискуватися боком. Звисало зі стелі товстелезне коріння, постійно норовило вхопити за волосся. По стінах повзали гидкі мокриці, подеколи за комір капала вода. В одному місці стіна всуціль поросла мерзенними на вигляд грибами. (Мені здавалося, вони повертають капелюшки нам услід. Наглядають. Стежать.)

– Гарольде, ти наш світ хоч устиг роздивитись? Краєчком ока?

– Ну... – Гарольд покрекуючи пролізав крізь особливо вузьке місце. – Так собі. Трішки. Мені було не до прогулянок – сама розумієш, я тебе шукав.

– Хочеш, я тобі згодом усе покажу?

– Ну... згодом. Може...

Я на секунду уявила, як веду Гарольда... Куди? До зоопарку? Та він таких звірів у своєму житті бачив, поруч із якими навіть слон – нічим не примітна, звичайна тварина. До супермаркету? Дурниці, не годиться, треба гарненько обмізкувати, що є в нашому світі такого, чим можна бойового мага здивувати...

– Гарольде... А як сина назвали?

Він глянув на мене через плече й чомусь засопів. Я вже думала – він не відповідь, і стала припускати, як могло таке просте запитання його збентежити? Аж тут він кинув на ходу не обертаючись:

– Елін...

Я спершу не зрозуміла:

– Як?

– Еліном назвали. Ім'я таке. Елін.

Я спіткнулася об камінь і мало не впала.

– Але ж це... Адже це більше схоже на жіноче ім'я!

– Хто сказав? – запитав Гарольд задирливо. – Де це написано? Де є такий закон?

Я зупинилася. Гарольд пройшов кілька кроків і оглянувся:

– Ну, ти чого?

Я сама не знала, що зі мною... (Невже він назвав сина на мою честь?)

– Сумував... – зізнався Гарольд, дивлячись на вологу земляну стіну. – Коли люди – із різних світів... Їм ліпше не дружити. Потім тільки сумота і прикрість лишаються.

Далі ми йшли мовчки. Незабаром тунель потягся вгору. Мені здавалося, я чую, як коріння пробивається крізь землю й глину. Шурхотить, розсуває дрібне каміння. Шукає воду. Шукає підземних подорожан, що загавилися.

Про всяк випадок я наздогнала Гарольда і пішла близьенько – мало не наступаючи йому на п'яти.

Плавний підйом змінився на досить-таки круті сходи. Вони були подекуди викладені з каменю, а подекуди витесані прямо в скелі. Закінчилося коріння, а також мокриці (я зітхнула з полегшенням). Підземний хід перетворився на коридор без вікон, зі стінами з темно-жовтої цегли. Змінився і запах: тепер пахло, як у шкільній бібліотеці під час ремонту. Мокре вапно, свіже дерево і пилюка, пилюка... Ап-чхи!

Ми зупинилися перед масивними дерев'яними дверима без ручки. Гарольд приклав руку до місця, де на дверях зазвичай буває замок:

– Відчинись...

Я чекала скрипу, але двері розчахнулися в повній тиші. І знову змінився запах: посвіжішало, потягло лісом і морем, трішки димком і ледь-ледь – трояндовою олією.

Ми навшпиньки увійшли до незнайомої кімнати. Я кліпнула, прощаючись із нічним баченням, тут було світло і навіть барвисто – завдяки вітражам, вбудованим у вузькі стрілчасті вікна. Замок Оберона! Коли я йшла з Королівства шість років тому, він і наполовину не був збудований...

Двері так само безшумно зачинилися за нами. Зі зворотного боку їх ховав гобелен: повз руїни, що то тут, то там підіймалися з-під піску, ішов караван. Попереду їхала людина на білому крилатому коні.

Я пригледілась:

– Гарольде! Це ж Оберон! Це ми, Королівство в дорозі, так?

– Зачекай, будь ласка...

Гарольд перевіряв, чи щільно зачинилися двері. Я роззирнулася уважніше. Ми стояли в коридорі – довгому, широкому, вигнутому, наче лук. На увігнутій стіні горіли сонячним сьйвом вітражні вікна. Стіна, з якої ми вийшли, була завішана гобеленами, я б чимало віддала, щоб роздивитися їх уважніше!

– Це галерея історії, – Гарольд говорив упівголоса. – Сто вишивальниць трудилися сто тижнів. Тільки зараз зовсім немає часу.

– Ну, будь ла-аска, хоч хви-илиночку...

– Послухай, король не знає, що ти тут. Я не хочу, щоб він нас схопив, як змовників. Мені потрібно його підготувати. Ходімо!

Він потягнув мене за руку – коридором ліворуч, потім угору гвинтовими сходами, та так швидко, що у мене запаморочилось у голові. Внутрішня обстановка палацу зливалась у яскраву стрічку картин, скульптур, розкішних тканин, ліпних і кованих прикрас, але скільки б я не крутила головою навсібіч – нічого як слід не могла роздивитися.

Нарешті Гарольд заштовхнув мене в маленьку кімнатку з єдиним, щільно завішеним вікном.

– Зачекай тут. Розвідаю, який настрій у короля. Останнім часом він чомусь часто гнівається...

І він вийшов.

Я огляділась – у кімнатці не було меблів. Двоє дверей – одні навпроти інших – нещільно зачинялися. Я виглянула з-за одних – довгий коридор, тиша. З-за других – сходи, тиша, пахне димом і трояндовою олією. А замок же, мабуть, великий, підеш гуляти – напевне заблукаєш...

Цікаво, де всі? Де слуги, стражники, сторожа, де, зрештою, його милість комендант? Чи в них обідня перерва?

Я підійшла до вікна. Тихцем розсунула парчеві штори; кольорова сонячна смужка лягла мені на обличчя. Я знайшла серед вітражних скелець одне – найпрозоріше і, примружившись, подивилась крізь нього.

Піди мною лежало залите сонцем місто (трішки жовтеньке, бо я дивилася крізь блідо-жовте скло). Черепичні дахи, димарі та флюгери, дерева, вулиці, площі, статуї, мости і над усім цим, як ялинкова прикраса, – срібний купол у формі краплі. Цікаво, що це – храм? Чи палац якогось місцевого багатія?

Я наблизилась обличчя до скла і підвелась навшпиньки. Місто видавалося величезним, воно простяглося до самого моря, і я, скільки б не витягувала шию, не могла розгледіти його уповні. Скільки ж там живе люду?

Коли Королівство прийшло сюди – нас було десь зі сто, не більше. Але в перший же день будівництва з'явилися нові люди – сказали, що шукають роботу...

Оберон завжди стверджував, що Королівство, шойно вкоренившись на новому місці, тут же притягує до себе нових і нових людей, яким не терпиться з ранку до ночі зводити стіни, кувати залізо, будувати, майструвати, займатися торгівлею! Але одна річ – знати, і зовсім інша – побачити це місто на місці колишньої пустки!

Не знаю, як довго я дивилася на це диво. Звідкілясь, принаджена сонячним світлом, виповзла муха і стала битися об вітраж, і тоді я спохопилась: де ж Гарольд! Де Оберон?

Я зрозуміла, що можу зустрітися з королем із хвилини на хвилину, – і раптом захвилювалась. У мене з його величністю складні стосунки: з одного боку – він мені як батько (тут Гарольд має рацію). З другого – я його трішечки боюсь... Не тому, звичайно, що він уміє вбивати поглядом (а він уміє), а тому, що мені страшно перед ним осоромитись. Якось таке уже траплялося...

Є тут якесь дзеркало?

Я обережно опустила штору на місце. Пригладила волосся; добре було б знайти якесь дзеркало. Чи хоча б... Повертаючись, я різко відступила від вікна – і врізалася, ну просто-таки налетіла на людину, що тихо стояла у мене за спиною. Від несподіванки злякалась. Відсахнулася. Наїжачилась – і тут злякалась аж до мурашок по спині...

– Ваша ве...

Він анітрохи не постарів. Жодного сивого волоска не додалося в акуратно підстриженій бороді. Ні однієї нової зморщечки на чолі й щоках.

– Доброго дня... ваша величносте!

У волоссі короля виблискував золотий обруч. У поході Оберон не носив корону. Але тепер – інша річ: тепер він живе у замку і править великою країною! І хоч одягнутий він був по-

королівськи, горностаєва мантия на його плечах не вражала зайвою пишнотою і не здавалася карнавальним костюмом.

Він мовчав і розглядав мене якось відсторонено, ніби вперше бачив. І я раптом подивилася на себе очима ось цього величного короля – припхалася без дозволу... Без виклику! Ні з того ні з сього, з якихось своїх міркувань, самовільно й самоправно, як зазначив Гарольд...

А де, до речі, Гарольд? Що ж мені тепер – самій віддуватися перед його величністю?

Минали хвилини, а Оберон мовчав. Навіть не відповів на вітання.

– Я... невчасно? – запитала я якось жалібно.

– Ти виросла... – сказав він задумливо.

– Так, – зізналася я після короткої паузи. – Аж на вісім сантиметрів...

* * *

У новому королівському кабінеті не було особливої пишноти, але кожна річ, якщо придивитися, була чудовою і дуже зручною. Дерев'яні крісла (гладеньке, тепле, чисто відшліфоване дерево!), великий стіл (купи паперів і сувоїв), ослони, завалені картатими шкурами в клітинку (що воно за звірі – в клітинку?), затишний камін, а посередині кімнати – тринога зі звичайною чорною дошкою, схожа на шкільну. І на цій дошці (я мигцем побачила) якась креслення. Паровий млин, чи що?

Вікна маленької зали виходили на три сторони світу так, що видно було одразу і гори, й море, і місто, і ліс.

– Ти голодна?

– Ні...

– А якщо подумати?

– Я пити хочу, – зізналася я.

– Морсу?

– Невже є?

– У короля є все, – відповів він вагомо. – Сідай, де подобається.

Я присіла на краєчок дерев'яного крісла. Провела рукою по підлокітнику. Похнюпилась.

– Що ти мостишся, наче чужа?

Я подивилася на нього – і раптом сльози бризнули потоком...

Сама не знаю, чому. Сльози текли з очей, як у клоуна в цирку – струмками, ніби з піпетки. Я стільки днів мріяла про цю зустріч, і от вона відбулася. Але все якось не так. У них тут шість років минуло – шість років Оберон про мене й не згадував... Навіщо я приперлася – похвалитися, що підросла?! Подумаєш, плюс вісім сантиметрів...

Оберон, немов і не завваживши моїх сліз, простягнув мені кухоль; я стала пити, сльози капали в солодкий ягідний морс.

– Мені здається, ти надто суворо повелася із цим хлопцем.

– З як... яким?

– З Максом. Максимом тобто. Якщо людина до тебе добре ставиться – треба вибачати йому дурацці. Хоча б іноді.

Я підвела очі:

– То ви...

– Тільки не подумай, що я за тобою повсякчас стежив. Ні. Тільки іноді – дуже рідко. Я мав переконатися, що з тобою все гаразд, нічого поганого не трапилось, усе, як завжди...

– Як завжди... – гірко пробурмотіла я, рукавом витираючи шмарклі.

– Ми сумували за тобою, магу дороги... – м'яко сказав Оберон. – Я радий тебе бачити. І даремно Гарольд...

З того боку дверей залунав короткий умовний стукіт. Гарольд... Про вовка помовка, а той і в хату – блідий і дуже засмучений.

– Ваша величносте... Ліно!

– Заходь, – Оберон поманив його пальцем.

– Я шукав вашу величність у залі для нарад...

– Будь ласка, вчися приховувати свої почуття, бо у тебе все на обличчі написано. Не дуже пристойно для людини, яка претендує на владу.

– Я ні на що не претендую... – Гарольд насупився ще дужче. – Я хотів повідомити вашу величність, що привів молодшого мага дороги.

– Уже помітив... – Оберон посміхнувся.

Я дивилася в кухоль із залишками морсу. (Мені не хотілося, щоб старший маг побачив мене заплаканою.)

– Гарольде, знаєш, що? – Оберон раптом усміхнувся, наче в голову йому щойно стрельнула чудова думка. – Чому б тобі не провідати дружину й сина? Просто зараз, га?

Я переконалася в правдивості слів короля: у Гарольда справді на обличчі відбивалися усі думки. Він розцвів, але відразу ж і засоромився своєї радості. Суворо звів брови, але губи все одно розповзалися в усмішці. (Доросла ж людина, подумала я докірливо. Утім, зараз він здавався таким, як і раніше. Моїм старшим братом.)

Я не втрималась і теж усміхнулася.

– Я хотів... – почав Гарольд.

– Я знаю, що ти хотів, – м'яко перебив його Оберон. – Ми з Ліною вже давно одне одного знаємо. Ми знайдемо спільну мову, навіть якщо ти в цей час гратимешся зі своєю дитиною. Правда, магу дороги?

Я кивнула, не підводячи очей.

Розділ третій

Спільна мова

І Гарольд пішов.

Оберон відсунув фіранку на тому з трьох вікон, з якого було видно місто й море. Сонце стояло високо, пронизувало рвані хмари мільйоном довгих тонких струн. Відблиски-зайчики віддзеркалювалися від води й від начищеної міді. Море повнилось вітрилами і пінними баранцями.

– Ти навіть не уявляєш, Ліно, як непросто часом позбутися піратів. Уяви собі – довге покарбоване узбережжя, бухти, бухти, острови... І скрізь – торгівля, така жвава, що море просто кипить! Ну як тут не зібрати ватагу, не погнати з корабельні шлюп, не зайнятися розбоєм? Адже це так вигідно й надзвичайно захоплює... А люди потім переповідають про тебе казки й співають пісні.

– Ви жартуєте? – я з побоюванням скосила погляд на Оберона. Він говорив мрійливо, наче справжній морський розбійник.

– Ні. Я їх цілком розумію. Але довелося й піратам до мене дослухатись – спокій у Королівстві дорожчий за кілька нових легенд. Можеш Гарольда розпитати... Ні, краще не розпитуй. Він не любить згадувати. Хоча інший на його місці пишався б – три піратських шлюпи захопив за тиждень!

– І що ви з ними зробили?

– Гм, – Оберон потер бороду. – Один їхній ватаг зараз командує охороною порту. Другий в темниці. А третього застрелили в бою. І це – на щастя, бо інакше його довелося б повісити. Це була не та людина, з якою я став би про щось домовлятися, ні, не та...

– А людожери? – запитала я жадібно.

– Людожери... – Оберон зітхнув. – Давай зараз не будемо про них, гаразд?

– Добре, – я обіперлась на підвіконня. Примружилися; вилискували обладунки стражників на міському мосту. Місто тяглося до піднебесся флюгерами й шпилями, «загоряло» на сонечку похилими дахами. У срібному куполі-краплі, як у кривому люстерку, віддзеркалювалися хмари.

– Це Храм Обіцянки, – тихо сказав Оберон.

Я відхилилася. Купол миттєво перестав мені подобатися – я готова була заприсягтися, що нічого потворнішого в житті не бачила.

– Той самісінький?

– Так. Наші принцеси (а тепер сестри-охоронниці) там живуть, розважаються й чекають на женихів, – Оберон говорив спокійно, ніби йшлося не про його життя й смерть, а, скажімо, про погоду на завтра. – Гарольд привів тебе, щоб я відпустив його на пошуки принців?

– А ви не відпустите?

– Ні. Гарольд потрібен Королівству.

– Ви теж потрібні Королівству. Навіть більше, ніж Гарольд.

Він сумно посміхнувся:

– А я, Ліно, уже зробив для Королівства найголовніше. *Я привів людей сюди.* Тепер Королівство впорається без мене.

Мене раптом зсудомило. Мурашки пробігли по спині, й волосся на голові стало дибки. Я згадала слова Гарольда: «Він убив собі в голову, що доживає останні роки, мало не останні дні...»

– Ваша величносте, – сказала я твердо. – Ви дали обіцянку принцесам, щоб урятувати Королівство в дорозі. Але й мені ви теж дещо пообіцяли. Пам'ятаєте?

Оберон дбайливо зачинив вікно. Засмикнув фіранку. Пройшовся кімнатою, біля проти-лежного вікна піднявся навшпиньки, поправив складку на порт'єрі. Потягнув за шовковий шнурок. Порт'єра розсунулася, відкривши для моїх очей зубчасті піки гір. Над одним із них зметнулася величезна тінь – і відразу зникла.

– Ти бачила? – Оберон озирнувся. – Родина драконів живе на озері. У них, наскільки мені відомо, троє дитинчат.

– Ваша величносте, не може бути, щоб ви забули свою клятву мені...

– Я пам'ятаю, – Оберон сів у крісло з високою спинкою, поклав руки на підлокітники й одразу споважнів, став строгим, недосяжним. – Я обіцяв, що покличу тебе на допомогу, якщо моєму життю загрожуватиме небезпека. Але ти, Ліно, мій друг, на відміну від принцес... і тому ти повернеш мені мою клятву. Просто зараз.

– Чому це?

– Бо я *прошу* про це.

Він дивився усе ще привітно, але на дні його очей уже прозирала крига. Ох, як же добре я знала цей його погляд! Байдужий, холодний, зовсім відсторонений і чужий. Точнісінько так він дивився на мене, коли в його очах я була зрадницею...

Я проковтнула клубок, що підступив до горла:

– Ні, ваша величносте. Ви мені обіцяли – і я вимагатиму виконання обіцянки.

Він дивився, ніби крізь товсте скло:

– Вимагати не вдасться, Ліно. Я просто поверну тебе у твій світ – назавжди.

Я затримала подих – груди, здавалося, зараз луснуть:

– Повертайте. А обіцянка однаково залишиться. Ви її порушите?

– Хіба не все одно – одну обіцянку порушувати чи дві? Якщо мені вже судилося померти клятвовідступником...

– Ви не вмрете. І ви не клятвовідступник! Я поїду й відшукаю вам принців. Тобто не вам, а цим дурненьким, тупим лялькам, мавпочкам...

– Годі, – куточки його губ ледь-ледь піднялися. – Ти нікуди не поїдеш, бо... Тому що туди не можна. А тепер кажи й думай, що завгодно. Нічого не зміниться. Я вирішив.

– Ви вирішили?!

Мене охопила лютя. Якби під руку потрапило щось важке... я жбурнула б у нього (слово честі!), тільки б стерти з його обличчя цю вдавану байдужість, розбити чи хоч надколоти його пихату впертість! *Він вирішив* – ну ви тільки подумайте!

– Отже, це запрограмоване самогубство? Виходить, обіцяючи принцесам, ви задалегідь знали: принців для них не знайдеться? Ви ж навіть не намагаєтесь боротися! Думаєте, Королівство вам подякує, якщо ви тайкома (чи ні) кинете його? *Заради чого?* Навіщо?

– Не кричи.

– Чому, – я вже майже сичала, – чому ви могли покликати мене в дорогу, хоча прекрасно знали, що це небезпечно для життя?... А я ж навіть не знала тоді, як посох у руках тримати! Взагалі нічого не розуміла! Тоді мені можна було ризикувати? А тепер – ні?

– Тоді я знав, що ти будеш поруч і я зможу тобі допомогти. Тоді ми всі ризикували – заради Королівства, цілого світу й великої кількості людей. А відправляти тебе... Та кого завгодно!.. Відправляти за Відьмину Печатку заради порятунку моєї шкури... Ти за кого мене маєш?

Він, як і раніше, дивився дуже холодно. Ніби перед ним по кімнаті бігала дивна надокучлива тваринка. Я стиснула кулаки – аж нігті врізалися в долоні:

– Я маю вас *за мудрого монарха*. Який знає, що його життя – це життя його країни... Воно не тільки ваше! Що буде з Королівством, якщо ви помрете так...

Я затнулася. Мені було страшно говорити те, що я збиралася сказати.

– Так нерозважливо? – Оберон звів брови. – Ну, кажи...

– Так жалюгідно, – вимовила я. – Порушити клятву... ота ідіотська клятва... Що буде з тонким світом? З усіма цими вашими чарами? Невже усім буде байдуже? І Королівству?

– Зрозуміло, – його голос не затремтів. – Ану геть звідси.

– Як?

– Іди. Щезни!

Я закусила губу й повернулася на закаблуках... Хотіла бігти – розшукувати Гарольда. Готова була вискочити на площу, злізти на якусь бочку й заволати звідти не своїм голосом: «Люди! Ваш король збожеволів! Ідіть і скажіть йому хто-небудь, що не можна упокорюватися, не можна витратити намарне часу, треба ризикувати, нехай хтось вирушає за цю ідіотську Відьмину Печатку – та хоч і я піду...»

Варто було мені зробити один крок – і світ навколо перевернувся.

Я сиділа на лавиці біля маленького брудного ставка. Качки перевалювалися з лапи на лапу, вимагали хліба. А в моєму рюкзаку завалювався недогризений бутерброд...

Доріжкою котилася і гуркотіла колісьми пластмасова гусениця. Прогулюючись, мама з малям брели вздовж озера, як і раніше, я повернулася у свій світ саме тої миті, коли зникла.

Тільки Гарольда поруч не було...

Мене випхали!

Оберон мене прогнав! «Я просто поверну тебе у твій світ – назавжди». От і повернув!

Я закрила обличчя долонями. Такого відчаю й такої образи мені давненько вже не доводилося переживати.

– Лінко... Ти чого?

Клятий Макс... Стежив він за нами, чи що?

– Лінко... Та що трапилося? Через... отого, так? Через отого пройду!

– Сам ти пройда... Щезни.

У Макса, звичайно, гордості небагато, але все-таки якась є. Через хвилину я знову була сама – тільки качки нахабно вимагали їжі та гуркотіла звіддалік пластмасова гусениця.

Я витягла рештки бутерброда. Зачерствілий сир з'їла сама, крихти хліба кинула качкам. Вони відразу влаштували бійку – сильніші ганяли слабших. (Ненавиджу ці так звані «закони природи»!)

Шкода, що ставок у нашому парку маленький, брудний і мілкий. Якби він був трішки більший і глибший – булькнула б туди з головою – і квіт. Сама думка про те, що треба тепер іти додому, і завтра буде новий день, а потім ще, і ціла низка днів... А Оберон, якого я любила й за якого боролася, просто випер мене з Королівства... Сама ця думка може кого завгодно розчавити.

Качки наїлися й пішли.

Сонце спускалося дедалі нижче. Стало прохолодно. Я застібнула куртку, насунула на чоло каптур. Незабаром зовсім стемніє... Мама з малими, напевно, уже повернулися додому. Побачила, що мене немає, і лається. Каже вітчимові, що я невідомо де швендяю й відбилася від рук. А якщо не прийду до дев'ятої – вона шаленітиме від хвилювання...

У мене є телефонна картка. Можна піти на зупинку й подзвонити.

А потім що? Повертатися й сидіти на лавці до ранку? Мало хто в цьому парку ночує...

Іти додому? Тоскно, якщо чесно. Нікого не хочеться бачити.

А може, і не було нічого? Не приходив до мене Гарольд, не забирав до Королівства? Незабаром травень, а там літо, канікули...

Засвітилися ліхтарі над ставком. У напівтемряві не видно пластмасових стаканчиків, що плавають біля берега, і розбитих пляшок у заростях очерету. Вогні красиво віддзеркалюються у воді – можна уявити, що ставок чистий, і берег чистий, і взагалі нічого поганого в житті не сталося...

На поверхню ставка впала тінь. Двоє хлопців ішли вглиб парку від зупинки – двоє підлітків дорослих, неохайних, якихось дивних хлопців. Я підвелася з лавки – мені що, чекати, коли вони підійдуть ближче?

– Агов, мала!

Я глянула праворуч, ліворуч... Майже зовсім стемніло. І навкруги, як на зло, ні душі. Була б я магом дороги з бойовим посохом у руках – чи злякалася б хоч на хвилину?

Але я була звичайним дівчиськом і тому швидко пішла по алеї геть.

Хлопці заіржали. Може, вони сміялися через якісь свої розмови, але мені здавалось, що регочуть з мене. І додали ходи не випадково – женуться. А доріжка веде в тупик... Тобто веде вона до дитячого атракціону «Автодром», але він у будні не працює.

Я йшла все швидше, а тоді побігла. Рюкзак важко підстрибував на плечі. Мимо мелькали кущі, дерева, лави. Це було, як страшний сон якогось зайця – він біжить, рятуючи життя, а за ним – собаки...

За спиною вже захлинались від реготу. Ноги в хлопців були набагато довші за мої.

Я ледь не налетіла на залізні ворота – другий вихід з парку. Ворота завжди зачинені. Висячий замок намертво проіржавів. Праворуч – стіна «Автодрому». Ліворуч – схил, колючі кущі, унизу ще одне озерце...

Задихаючись, я перемахнула через кущі. Тут, у хащах, ще не виросла трава, і ноги мої відразу заковзали по мокрій землі й глині. Я перечепилась і покотилася, як мішок, униз, у брудний, укритий піною ставок.

Біля самої води падіння загальмувалося: мене вхопили за комір. Затріщало щось. Я рвонулась, ладна битися не на життя, а на смерть. Хлопці перегукувалися і лаялись десь нагорі, віддалік. А хто ж цей новий ворог?!

Ладна вже заверещати, я подивилася вгору: наді мною нависало чиєсь обличчя з палаючими в темряві очима. Не як у кішки – разів у десять яскравіше. Ніби ввімкнули дві зелені лампочки із зіницями, з тоненькими кров'яними прожилками...

Моє тіло миттю наповнилося слабкістю.

Зверху тріщали кущі. Хлопчиська прочісували їх, наче бульдозери.

– Де вона? От коза! Куди вона...

– А-А-А... А-А-А!

Уже й не знаю, що подумали пішоходи на вулиці за парканом. Хлопці дико заверещали у два голоси – один густо й хрипко, другий тоненьким цапиним тенором. Затріщали кущі, затупотіли черевики – і все стихло.

Тихо було хвилини дві чи три...

– Ти не забила?

– Ні.

Оберон допоміг мені підвестися на ноги. Очі в нього досі загрозово світилися в темряві (набагато яскравіше, ніж у мене та Гарольда). Король дивився «нічним зором».

Я справді майже не забила. Тільки забруднилась добряче грязюкою та й коліна трусилися. І в рюкзаку щось тріснуло. Напевно, лінійка зламалась.

– Ходімо.

– Куди?

– Відведу тебе додому. Мати божеволіє.

Я вирвала руку з його долоні:

– Не треба. Сама дійду. У вас же справ – повнісінько...

– Поки я тут – час у Королівстві зупинився, – м'яко нагадав Оберон.

– Сама дійду, – повторила я вперто. – Вам не потрібна моя допомога, ну а мені – ваша.

Розійдемося по своїх світах – і квіт.

– Ну що за дитсадок...

Я повернулася й полізла вгору схилом – навкарачки. Підшви ковзали. Я чіплялася за старі кущі жовтої торішньої трави.

Хлопців, звичайно, немає і сліду. Тьмяно горіли ліхтарі. Я абияк обтрусилася з колін пісок і налипли грудки землі. (От витріщиться мати, коли я приплентаюся додому в такому вигляді...)

А як же гарно починався день...

Оберон вибрався на доріжку слідом за мною. Його очі більше не світилися – вони глибоко запали, сховалися під бровами, і тіні навколо скидалися на темні окуляри. Я раптом усвідомила: поки я пхивкалася на лавочці в парку, у Королівстві минуло кілька днів!

– Ліно, ти пробач мене...

Я мовчала, опустивши голову.

– Ти просто не розумієш, чого вимагаєш.

– Ні, це ви не розумієте, що означає для Королівства – втратити вас...

– Я-то розумію, – сказав він тихо. – Ти сама не знаєш, наскільки ти права.

– Якщо розумієте – чому не шукаєте принців? Чому не дозволяєте Гарольду? Чому не дозволяєте мені?

Ми повільно йшли пустельною доріжкою уздовж ставка. У воді віддзеркалювалися ліхтарі.

– Ось телефон, – буденним голосом сказав Оберон.

– Ну то й що?

– Подзвони матері. Скажи, що прийдеш за півгодини.

Мені захотілося плакати. Він був такий спокійний, байдужий... непробивний. Як бетонна стіна – хоч головою об неї...

– А я не телефонуватиму. І не прийду за півгодини. І... йдіть собі!

Він ухопив мене за ремінь рюкзака:

– Зажди. Навіть якщо ти вирушиш зараз зі мною до Королівства і проживеш там не один рік, і боротимешся з ким завгодно за що завгодно – ти все одно будеш удома за півгодини... Розумієш?

Розділ четвертий Анатомія обіцянки

На королівському письмовому столі панувало безладдя. Громадилися папери й сувої, нерівними рядами стояли склянки й чашки, лежала велика чорнильниця, перевернута догори дном. Старий сірий пацюк з під'язаним до спини хвостом меланхолійно промокав губкою чорнильну калюжку, що підсихала. Я роззявила рота.

– Це Дора, прибиральниця... Не лякайся. Вона – своя людина.

– *Людина?* Ви перетворили її на пацюка, щоб покарати?!

– Ні, ну що ти! Вона завжди була пацюком. «Своя людина» – тобто їй можна довіряти.

Оберон сів за стіл, ліктем відсунув убік папір. Полетіла вниз підставка для пір'їн у вигляді мага із посохом; Оберон піймав її на льоту. Поставив на край стільниці. Дора перехопила статуетку за талію й поволокла вглиб завалу, залишаючи за собою дрібні чорнильні сліди.

Я оглянулася.

Схоже, у королівському кабінеті кілька днів не прибирав ніхто, крім Дори. А пацюку було не до снаги розставити по місцях зсунуті лави, підняти перевернутий стілець, змінити шторку, обпалену знизу вогнем зі скинутого канделябра. (Моя мама, побачивши такий «порядок», утратила б свідомість.)

Посеред кімнати стояла на трьох дерев'яних ногах уже знайома мені дошка, вкрита крейдяною пилюгою. На ній безліч разів щось писали – і недбало стирали, так що букви й креслення, накладаючись одне на одне, утворювали безглуздий візерунок.

– Отже, Ліно, я готовий перед тобою відзвітувати, – Оберон витяг з-під купи паперів тугий сувій, розгорнув, і я побачила гарну географічну карту – чорний малюнок на жовтуватому папері. – Королівство розростається щодень. Окрім столиці, засновано десять великих міст і незліченну кількість сіл та селищ. Землі родючі. У лісах повно дичини й лісовиків. У горах гніздяться дракони, у ріках розкошують русалки, монетний двір чеканить монети, купці везуть багаті товари через море. Усе – як завжди, все – як має бути...

Я розглядала карту, і мені здавалося, що намальовані тушшю кораблі погойдуються на помережаних хвилях, кивають вітрилами.

– Усе, та не все. Хіба заморські принци не знають, що у вас п'ять принцес на виданні?

Оберон потер перенісся:

– Ліно, ти колись замислювалася про те, як влаштований наш світ?

– Ну от, – я показала на карту. – Моря, береги, ріки... У вас земля – кругла?

Король посміхнувся:

– Уяви, що ти стоїш у темній кімнаті. Або ні... Що ти летиш у темній порожнечі. Якщо запалиш вогонь – висвітиться коло, точніше, куля... Ти побачиш найближчі предмети. Чим яскравіше горить твоя свічка, тим більше їх буде. Моря, береги, ріки. А за межами освітленого кола – морок, і ти не знаєш, що там. Де зараз наш старий світ? Той, який ми з тобою разом залишили? Ми перетнули нерозвідані землі й ніколи не зможемо повернутися. Освітлені плями летять крізь темряву, щомиті віддаляючись на тисячі років, на мільйони польотів стріли...

– Це що, – запитала я пошепки, – як у космосі?

– Не знаю, – сказав король по паузі. – Я це уявляю саме так: пухирці світла, що плавають у мороці. Королівство – іскра, здатна перебороти темряву й запалити нове світло. А коли воно запалає сильніше – знову зникнути в темряві. Ось наш світ, Ліно. Для нього не складено мап, не придумано глобусів. Велике море – величезний темний простір, ніхто не знає, що лежить за ним. Може, нічого й не лежить. І немає ніяких заморських принців.

– А заморські купці є?

Оберон зневажливо махнув рукою:

– Вони плавають уздовж узбережжя. Беруть ліс і вовну біля гирла Лансу й везуть ось сюди, у Смильну, – Оберон тицьнув пальцем у зображення тупомордого чудовиська на карті. – Тут продають, як товар з-за моря... А шовк, килими й шкури бєбриків везуть назад у столицю. Так і торгують.

– Шкури бєбриків? – перепитала я машинально.

– Контрабандою. Наша митниця не встигає перевірити всі трюми. Але, чесно кажучи, жителям Смильни однаково доводиться відстрілювати бєбриків десятками – вони м'ясоїдні, псують посіви, крадуть худобу, а розмножуються зі страшною швидкістю, ділячись надвоє й натроє...

Я уважніше придивилася до тупомордого чудовиська на малюнку. Його шкура була картата, як занавіски у нас на кухні.

– І вони неїстівні, – сказав король, ніби вибачаючись.

Дора, пацюк-прибиральниця, вибралася з-під завалу.

З величезним зусиллям поставила на місце перевернену чорнильницю. Віничком, зв'язаним із трьох облізливих пір'їн, взялася мести стіл. Закружляла курява.

– Отже, – запитала я тихо, – у цьому світі взагалі немає принців, крім Олександра, вашого сина?

Оберон мовчав.

– Значить, ви обіцяли принцесам принців, заздалегідь знаючи, що обіцянка нездійсненна?

Дора ненароком зачепила зі столу великий шматок крейди. Гєпнувшись на підлогу, крейда розлетілася на багато часточок. Дора кинула мітлу й схопилася лапами за голову.

– Хіба я самогубець? – тихо промовив Оберон. – Надія була, і досить переконлива. Ось, наприклад, якби жителі островів виявилися не людоджерами, а пристойними людьми, і влада у них не вигризалась зубами, а передавалася у спадок – наші принцеси давно були б одружені.

Я пожвавішала:

– Може, видати принцес заміж за людоджерів?

– Заманливо, – серйозно кивнув Оберон, – але обіцянка від цього не здійсниться.

– А... взагалі-то принцеси можуть вибирати? Якщо ви приведете котрійсь із них принца, вона зобов'язана вийти за нього, навіть якщо він горбатий?

– Якщо горбатий – можна відмовитися. Але якщо у нього прищ на носі, або він ревнивий чи сварливий – принцеса все одно повинна вийти за нього заміж, інакше відразу втратить звання сестри-охоронниці.

– А якщо принц, приміром, удівець?

– Не має значення. Принцеса зобов'язана за нього вийти.

У голові у мене замелькали кольорові картинки. (Тоді вони навіть не здавалися мені страшними, навпаки: на секунду я повірила, що знайшла вихід. Це ж простіше простого...)

На моїх устах заграла дурненька посмішка. Думки, що без дозволу залізли в мої мізки, були смішними й бридкими водночас. (Тільки б Оберон не здогадався, про що я подумала...)

Та головне – надія є. Маленька, але є.

– Ваша величносте, а якщо принцеси самі, з доброї волі, повернуть вам вашу обіцянку? Оберон уважно поглянув на мене. Зрозумів він чи ні, що за ідея у мене народилася?

– Вони *не повернуть*, – сказав він нарешті. – Знаєш, як тільки навколо рознеслися чутки про сестер-охоронниць, до нас юрмами посунули різні претенденти. Але жодна з п'яти принцес не проміняла мрії про майбутнього принца на сімейне щастя тут і зараз.

– Зрозуміл-ло, – я закусила губу. – А ви з ними поговорити не намагалися?

– З нареченими?

– Із принцесами!

– Про що?

– Про те, що так поводитися – кепсько!

– Я дав їм обіцянку. Як мені пояснити, що чекати на її виконання – кепсько?

– Можна, я з ними поговорю? – запитала я недбало.

Лишенько, як мені було страшно, поки чекала на відповідь!

– Не варто, Ліно, – сказав король, і моє серце гухнуло в п'яти. – Хоча... Як хочеш.

Я перевела подих. Надія зміцніла.

– Ваша величносте, а якщо мені вдасться вмовити не всіх принцес, а тільки деяких? Чи хоча б одну?

Король пильно подивився на мене. Устав, пройшовся перед дошкою туди-сюди, під його підощвами хрускотіли шматочки крейди, але він не звертав уваги.

Зупинився. Широким рукавом змахнув із дошки пил і залишки креслень. Підняв з підлоги найбільший шматок крейди.

– Дивись. Ось п'ять принцес – Алісія, Ортензія, Філумена, Стелла й Розіна.

Постукуючи крейдою, він швидко намалював на дошці п'ять фігурок у трикутних сукнях.

– Ось обіцянка...

Він обвів фігурки пунктирною лінією по колу.

– Кожна з принцес може вийти заміж за кого завгодно, – Оберон домалював до однієї з фігурок стрілку, що виводила за рамки кола. – При цьому інші можуть вчинити за її прикладом, а можуть чекати на принца до першого сивого волоска. Але як тільки – якщо! – котрийсь із принців назве одну з наших дівчат своєю нареченою... – він домалював поруч із верхньою фігуркою чоловічка в короні, – інші просто зобов'язані будуть чекати своєї черги. Тобто обіцянка стає непроникною, ось такою... – і Оберон навів поверх пунктирного кола товсту безпервну лінію. – Зрозуміло?

– Як усе це складно, – з сумом протягла я.

– Нічого складного. Принцеси чудово знають: допоки на горизонті не з'явиться перший принц, вони абсолютно вільні. Але щось поки не поспішають скористатися цією свободою...

Я хитро посміхнулася власним кровожерливим думкам.

– Ваша величносте... коли мені можна буде поговорити з ними?

* * *

У Гарольда був власний будинок під червоним дахом зі срібним флюгером-драконом. Його дружина виявилася милою пампушечкою, а син – досить войовничим крикливим створінням, який так і норовив ухопити мене за волосся.

– Послухай, – сказала я Гарольду, коли дитину повели годувати. – Я знаю, як скасувати обіцянку.

– Це вже авантюра!

Хвилюючись, Гарольд, дорослий дядько й старший королівський маг, говорив і поводи-вся, як хлопчисько із сьомого класу. Оберон мав рацію: йому треба вчитися володіти собою.

– Знаю-знаю, – повторила я поблажливо. – Тільки ти повинен мені допомогти.

– Як?

– Підемо зі мною до принцес. Я говоритиму, а ти – підтверджуватимеш. Ну і... Якщо вони полізуть у бійку, мені з ними не впоратися – відразу з п'ятьма. А ти – можеш.

– А чого б це їм битися?

– Я говоритиму неприємні речі, – пояснила я сухо. – Я змушу їх добровільно відмовитися від обіцянки.

Гарольд знітився. Щойно сподівався – і ось розчарувався. Опустив очі:

– Не вдасться. Я вже намагався.

– І що ти їм казав?

– Ну, чимало чого – про розум, про совість. Що Оберон через це помре, Королівство занепаде, і вони нічого не доб'ються: принцип як не було – так і не буде. І що якийсь чесний капітан чи купець ліпший за принца разів у сто. І що, мовляв, який сенс старіти в цьому Храмі Обіцянки?

Гарольд засопів.

– А вони?

– Сміялися, – зізнався старший королівський маг. – Просто заходились від реготу. За головну у них ця... Філумена. Так вона... – Гарольда аж пересмикнуло. – Знаєш що? Їм на всіх начхати! Що їм до Оберона, до Королівства? Їм подобається жити в храмі, в усіх на очах, подобається, що всі з ними панькаються, тільки про них і говорять... – він замовк і низько схилив голову.

Я раптом зрозуміла, наскільки втомилась. Там, у нашому світі, був уже пізній вечір, а тут тільки сонце схилялося над морем. У кімнаті Гарольда було світло й на диво чисто – вимиті гладенькі дерев'яні стіни, витерто пил з меблів і карнизів, відполірований вузлуватий посох мага, що стоїть у кутку на особливій стійці. Мирно погойдуються фіранки.

– А якщо вони в когось закохаються?

– Вони? Облиш! Вони не здатні ні любити, ні закохуватися. Вони хочуть тільки привертати увагу, зводити жонатих з розуму, а потім виганяти. Стерви, ось вони хто...

– Тим ліпше, – я посміхнулася. – Значить, їх не шкода.

– Не шкода? Що ти задумала?

– Побачиш... Гарольде, візьми свій посох. І знайди мені підходящий одяг – я хочу виглядати пристойно, бо за годину – у нас побачення із принцесами в храмі. Король відправив до них посильного, щоб чекали.

– Сподіваюся, ти справді придумала щось хитре, – сказав Гарольд без особливої впевненості.

– Не сумнівайся, – я випнула груди. – Знаєш, що? Дістань мені чоботи на каблуках. Щоб здаватися вищою. Треба, розумієш, для справи.

Розділ п'ятий

Сестри-охоронниці

Сонце схилилось усе нижче, але до сутінків було ще далеко. Я йшла вуличками нового міста, закутавшись у плащ по самісінький ніс. Так, у мене тепер був плащ із королівським гербом, чорна зі сріблом хустка – знак мага дороги, тонка сорочка, шкіряні штани і жилет із нашитими металевими пластинками: всі мої старі речі хтось, виявляється, дбайливо зберіг, вичистив, виправ і заштопав діри. І нехай рукава й холоші були коротшими, ніж треба, – мене це тільки тішило. Плюс вісім сантиметрів – не жарт!

Гарольд крокував поруч – статечний і похмурий. Постукував посохом по бруківці. Перед нами розступалися: щойно була штовханина, і раптом – вжик-вжик – вільний коридор. Гарольду кланялися, на мене поглядали із подивом: що це, мовляв, за дрібнота поруч із королівським магом?

Вони мене не знали, нові мешканці Королівства. Нічого! Незабаром дізнаються про мене.

Ми вийшли на площу, і моє серце знову тьохнуло. Сама площа була манюсінка, наче невеличке перехрестя. Зате храм! Поблизу він виявився просто величезним, не меншим за королівський замок. Сонце відбивалося на блискучому куполі.

Біля входу в храм сиділи на сходах музиканти. Грали начебто кожен своє, але разом виходила якась дикувата музика, що дивно заворожувала. Я раптом злякалася.

Самовпевнених б'ють по вухах – як не раз повчав наш фізкультурник. За шість років, які минули в Королівстві за час моєї відсутності, колишні принцеси-наречені встигли подорослішати. Я перед ними – маленька дівчинка, нетяма. Вони глузували з Гарольда – а як же насміхатимуться наді мною?

Ми йшли через площу, і люди видивлялися на нас зусібіч. Я спіткнулася раз, удруге. Може, ще не пізно повернути назад?

Ні. Пізно. Ось стихли музиканти, ось плавно, із заворожливою повільністю розчинилися ворота. Я зіщулилася. Схоже, у них у храмі було світліше, ніж на залитій сонцем площі!

Музиканти підхопилися зі сходів, звично розступилися й по команді невидимого диригента заграли нову мелодію – веселу, танцювальну. У ритм музики вискочили дівчата у віночках – я злякалася, що це і є принцеси, але їх було принаймні десь із п'ятнадцять. Вигинаючись навсібіч та підстрибуючи, дівчата закружляли по площі в танку, а потім вишикувалися біля входу до храму, утворили живий коридор і загукали хором:

– Пані! Сестри-охоронниці! Вітають! Королівського мага Гарольда! І маленького незнайомця! Заходьте! Вам дозволено!

Голоси у дівчат були пронизливі, як вереск циркулярної пилки. Я оторопіла від такої нахабності: це ж треба! «Маленького незнайомця!» Та ще й «дозволено»! Ну й розпустив їх тут Оберон...

Коли я страшенно хвилююся, мене починає трішки нудити. От і тепер: звідусіль лунали крики натовпу (ще б пак, безкоштовна вистава!), дівчиська посміхалися наквацяними вустами, а я доклала страшенних зусиль, щоб зупинити тремтіння в ногах і не збліднути надто різко. (У мене шкіра тонка: і червонію, і блідну за одну мить.)

Гарольд мовчки рушив уперед, крізь живий коридор цих дурненьких овечок у віночках, я задерла носа до самого неба й рушила за ним. Так, плани будувати легко, а коли дійде до справи – коліна, втримайте, щоб не підвели...

Ми піднялися по стертих сходинках (храм же новий, коли ж устигли до дір стоптати?), проминули ворота й увійшли у світлий, просто-таки блискучий зал. Усе тут було надто яскраве,

все золоте чи позолочене, усе, що могло блищати – блищало. Побачивши таку пишноту, будь-яка сорока сконала б від заздрощів.

Купол зсередини був порожнистий – чим вище, тим темніший. На внутрішній його стороні були намальовані зірки, і у вишині проносилися спалахуючі іскорки-світлячки.

– Наші гості вражені пишнотою храму, – пролунав під цим куполом надзвичайно дзвінкий, наче по радіо, голос. Відгукнулася луна; ми з Гарольдом стояли на п'ятачку мозаїчної підлоги, як на арені цирку, а перед нами піднімалися півколом п'ять величезних крісел, на кожному з яких сиділа жінка. У порівнянні з кріслами принцеси в них здавалися маленькими. Вичепурені, як пави, гарні, самовдоволені, вони розглядали нас згори, а та, що сиділа в центрі, ще й єхидно посміхалася.

І це ті самі принцеси-наречені, яких я колись захищала? Яких ми везли в каравані майже як вантаж? Ті самі «високості», які в присутності Оберона соромилися підвести очі?

– Вітаємо сестер-охоронниць, – сухо сказав Гарольд, трохи вклонившись. – Ми до вас у справі.

– Невже? – задивувалася та, що сиділа в центрі. Її голос підсилювався якимсь пристосуванням і лунав по залі, як мелодійний брязкіт. Я примружила очі: на спинці середнього крісла була золота табличка з написом «Філумена».

Ах, ось воно що... От хто в них за головну заправляє...

– Яка нудьга, – сказала Філуменина сусідка праворуч – руда, наче апельсин. Її голос, теж гучний, виявився ще й хриплуватим. На спинці крісла я прочитала: «Алісія».

– А що це за дівча ти нам привів? – запитала товстунка, яка займала крайнє крісло праворуч. Я зиркнула в її бік: «Ортензія». Як вона розповзлася за шість років! А була ж тоненька, як бадилинка, а тепер... Товсті щоки, товсті пальці, сідниця ледве в кріслі вміщається. А туди ж – «дівча!».

Я виждала секунду – і скинула каптур.

Звичайно, вони тієї ж миті мене впізнали. Одна лише Філумена здогадалася вдати, що задумалася і пригадує, інші розкололися відразу ж. Алісія витріщила здивовано очі, Ортензія сказала «Ох!», та, крайня ліворуч, – Розіна, – заплескала в долоні. І тільки дівчина, чие крісло стояло між Філумениним і Розініним – Стелла – просто посміхнулася.

– Ліно! – вигукнула Розіна. – Магу дороги! Яким вітром?

– Тим самим, – сказала я статечно. Мені вже стало зрозуміло, що розмови в цьому залі не буде. Стоїш тут, як миша перед динозаврами, спробуй-но змусити тебе вислухати!

Принцеси вивчали мене, переморгуючись (точнісінько, як противні десятикласниці).

– Ти не дуже змінилася, – Філумена примружила чорні, обрамлені пухнастими віями очиська. – У вашому світі всі такі маленькі?

(Ну от. Знайшла слабке місце і б'є, й лупить!)

– У нашому світі, – сказала я холодно, – минуло лише чотири місяці. Тому поки ви тут думаете про сиві волоски, я ще сьомий клас, на жаль, не встигла закінчити.

Вони знову переглянулися.

– Ми зовсім не думаємо про сиве волосся, – сказала товста Ортензія, нервово поправивши світлий локон на скроні. У своєму блакитному платті вона була схожа на неосягну хмару.

– Ми думаємо про принців, – сказала Розіна й захихотіла. Вона була найбільш негарна з усіх принцес і найрозцяцькованіша. Ніби сіра миша в червоному й золотому мереживах. Зачіску її прикрашав діамантовий метелик із дротяними вусиками, і, коли Розіна сміялася, ці вусики трусилися так, наче метелик збирався пчихнути.

Стелла, її сусідка, мовчала. Вона була єдина, хто досі не зронив ні слова.

– Принцеси, – я прокашлялася. Голос мій звучав не дуже переконливо, але в цьому залі й тихі звуки підсилювались і здіймалися під купол. – Я прийшла до вас із важливою й невід-

кладною справою. Йдеться про ваше життя та смерть, тому давайте-но поговоримо, як давні знайомі. Без усього цього, – я вказала рукою навколо, – цирку.

Розіна перестала посміхатися й злякано затрусила метеликом. Стелла й Ортензія швидко поглянули на Філумену. Руда Алісія мимохіть підтягла мереживну рукавичку, смарагдову із золотом, у тон дуже пишного зеленого плаття.

– Гарольде, – незворушно промовила Філумена. – Поясни колишньому магові дороги, що за час, поки ми не бачилися, у державі відбулися певні зміни. Сестри-охоронниці самі обирають, де і як приймати гостей і чи приймати взагалі. Вас направив король?

– Так, – сказала я швидко, не даючи можливості Гарольду відповісти. – Шість років – довгий строк. Але за останню добу в Королівстві відбулися іще деякі зміни. І поки що ви про них не знаєте, хоча стосуються вони насамперед вас!

Товста Ортензія заколихалася в кріслі, як холодець. Руда Алісія відкинулася на спинку, прибравши на обличчі втомлено-загадкового виразу. Стелла нервово сплела пальці, Розіна гикнула.

– І це дитя з іншого світу заявилося, щоб нас просвітити? – холодно запитала Філумена. Я затамувала подих.

Коли ми йшли неосвоєними землями, я була не «дитина». Я вбивала сисунів, які корінням випивали людські соки, я тримала склепіння підземного тунелю, я звільняла принцес з-під завалів піску. І вони тепер сміють так зі мною розмовляти?

Я видихнула, знову набрала повні легені повітря й відіпхнулася ногами від мозаїчної підлоги. Якщо мені не вдасться, якщо я розучилася чи погано зосередилася – вийде смішний стрибок на місці (і тоді вже точно кажи пропало...).

Я зависла в повітрі над самісінькою підлогою. Моє тіло роздумувало: повернутися назад чи підійматися вище?

У цю мить я зустрілася поглядом з Філуменою. Вона дивилася на мене, як на мавпочку в футбольних трусах.

Ну, постривай!

Надувшись, як кулька, я здійнялася ще на кілька метрів. Гарольд дивився на мене з тривогою. Зі свистом видихнувши, я зависла майже під куполом – на рівні обличчя принцес, які сиділи на тронах. Відчуття було таке, наче вперше після довгої зимової перерви сіла на роздубаний чужий велосипед, де й сидіння занадто високе, і педалі незручні, і кермо трішечки звернуте вбік, а ти однаково їдеш, утримуєш рівновагу й весело думаєш: а як гальмуватимеш?

Я розкинула руки. Світло било зусібіч, мої хрестоподібні тіні лежали на підлозі й на стінах, і, що найприємніше, одна з них упала просто Філумені на обличчя. Значить, зараз вона бачить тільки мій підсвічений ззаду силует.

Ага, «дитя з іншого світу»?! Розіна здригнулася, Ортензія закам'яніла, Стелла відкинулася назад, Алісія, навпаки, низько нахилилася вперед, ніби розшукуючи під ніжками крісла презирливу посмішечку, яка встигла сповзти з губ.

Складки мого плаща розсунулися. Я завмерла, побоюючись зайвим рухом порушити рівновагу.

– Що ж ти хочеш сказати нам, магу дороги? – після довгої паузи запитала Філумена.

– Ви в небезпеці, – я говорила уривчасто, берегла дихання. – Рада магів мого світу прийняла рішення.

– У твоєму світі немає магів, – прохрипіла Ортензія.

– Що ви знаєте про мій світ? Рада магів не терпить. Вирішено виконати обіцянку короля.

Знизу чулося дихання Гарольда. Надто гучне. Хоч би він стежив за обличчям, не викавав мене випадковим словом чи дурнуватою міною. Тримайся, Гарольде, ти все-таки головний королівський маг!

– Нам приведуть принців із твого світу? – Алісія нарешті випросталася. Шоки її налилися різким пунцовим кольором, навіть зелене із золотом вбрання не здавалося тепер таким гарним.

– Ні. Вас видадуть заміж тут.

– За кого? – швидко запитала Розіна.

Мене стало трішки нахилити вправо. Нахилити й розвертати. Що тут, вітер? Протяг? Намагаючись утримати рівновагу, я піднялася ще вище. Тінь сповзла з обличчя Філумени. Принцеса примружилася.

– Вас вирішено видати заміж за принца Олександра.

Три вигуки пролунало одночасно:

– Нісенітниця!

– Дурниці!

– Дурепа!

Промовчали тільки Стелла й Філумена. Перша, у смарагдово-білому платті, продовжувала заламувати пальці. Друга уважно мене розглядала: для цього їй доводилося тепер дивитись угору, закидаючи голову.

Як далеко внизу залишилася мозаїчна «арена»! Яким маленьким здається Гарольд! Він теж дивиться на мене, але бачить тільки підшви та поли плаща...

– Усе просто, – я намагалася, щоб вони не почули мого важкого дихання. – Зараз принц одружений на Ельвірі. Якщо Ельвіру скинути з корабля в море – принц знову буде вільний. Після Ельвіри вийде заміж Філумена. Їй піднесуть на ніч сонну траву, і вона не прокинеться. Після Філумени настане черга Алісії. І так доти, поки кожна з вас не отримає принца за чоловіка. Все справедливо. Все згідно з Обіця...

Я не могла більше говорити – мене знову скосило вправо. Зірки, намальовані зсередини на куполі, м'яко мерехтіли. Навколо кружляли золоті іскри – чи то метелики, чи то світляки. От якби гепнутись із такої висоти – мокре місце від мене залишилось би. Ніяка магія не допомогла б...

Принцеси заговорили всі разом. Їхні голоси спліталися, віддавали луною, до мене долинала мішанина вересків: «Та як вони посмі... Вона бре... Це пра... Я боюся... Вони не посмі...»

– Вихід один, – я скинула праву руку, ніби закликаючи до уваги (а насправді – щоб не завалитися набік). – Ви сьогодні ж, негайно. Повідомляєте королеві й Королівству. Що більше не чекаєте принців. Що повертаєте обіцянку назад. Вирішуйте швидше.

Я затріпотіла, як підстрелений горобець. Хотіла спуститися, але замість цього здійнялася ще вище, до самих зірок.

– Я готова повернути обіцянку, – пролунав раптом голос, якого я раніше не чула. Це була Стелла.

– Тільки спробуй! – просичала Алісія.

– Не давай себе залякати, – голос Філумени був незвично тонким, але говорила вона впевнено. – Це обман. Це блеф!

– Ні! – гаркнула я з-під купола. – Навіть якщо його величність Оберон... виявить шляхетність... Рада магів мого світу зробить усе, як я сказала!

Ці мої слова виявилися фатальною помилкою.

Принцеси раптом замовкли. Зі своєї висоти я бачила п'ять піднятих облич.

– Он воно що... – медовим голосочком проспівала Алісія. – Значить, рада магів твого світу головніша за Оберона?

– Значить, – підхопила Філумена, – *король більше не хазяїн у своїй країні?*

– Прийде рада магів і переконає Оберона, – хмикнула Ортензія. – Хі-хі...

– Тьху, брехуха! – вигукнула Розіна. – А я повірила!

Стелла мовчала.

– Ліно, – я почула напружений голос Гарольда, – спускайся...

– Слухайте, ви! – я ніяк не хотіла змиритися з поразкою. – Ну що ви вперлися, як віслучки? Ви ж зістаритеся в цьому храмі! Вас же проклянуть геть усі, самі люди після смерті Оберона храм розвалить, а вас прикінчать! Вас же на шматки порвуть!

– Припини істерику, магу дороги, – з відразою промовила Філумена. – Ніхто не зістариться. Ніхто не помре. Просто ви, могутні маги, відірвете нарешті зади від крісел і відшукаєте те, що обіцяв Оберон. Нам байдуже, звідки ви приведете принців – але ви їх приведете. Це наше *останнє слово*.

– Ах, так? – закричала я. – Ну, зачекайте! Я вам дістану принців! Одного – ревнивого, іншого – прищавого, третього... людожера! А четвертого...

І тут повітря перестало мене тримати, я полетіла вниз – спочатку повільно, повертаючись навколо своєї осі, а потім усе швидше й швидше. Перед очима спершу почервоніло, а потім потемніло. І затихав удалині знущальний регіт принцес.

Розділ шостий

Поява уйми

Урятував мене Гарольд. Сплів посохом сіточку й зумів піймати мене біля самої землі, точніше, біля самої мозаїчної підлоги.

У мертвотному мовчанні ми з ним вийшли з храму й побрели світ за очі. Вийшли за міські ворота (варта привітала нас, дехто мене впізнав, але мені було не до розмов й обіймів). Добрели до берега річки Ланс, сіли на перевернутий рибальський човен й уп'ялися поглядом у протилежний берег, що поріс лісом.

Сонце сіло. Призахідне небо віддзеркалювалося в широких і спокійних водах Ланса.

– А яка була гарна ідея... – сказав Гарольд.

– Що?

– Та чудова ж думка... Видавати їх заміж по черзі. За Олександра, – Гарольд ядуче посміхнувся.

– Не любиш ти принца.

– А за віщо його любити? Знаєш, я б останньою видав заміж Стеллу. Нехай вона залишиться жити. Вона з них – єдина нормальна, тільки Філумена на неї впливає.

– Спасибі, – сказала я зітхаючи.

– За що?

– За те, що я – це я, а не мокре місце на підлозі в храмі.

– Нема за що. Ти класно літала.

Я посміхнулася:

– І план, кажеш, гарний?

– Ага. Шкода тільки, що нездійснений. Для Оберона.

– Та знаю. Я ж тільки хотіла, щоб вони злякалися.

Гарольд невесело похитав головою:

– Тепер вони ще наскаржаться королю...

– Нехай скаржаться, – сказала я зло. – Гарольде... А що таке Відьмина Печатка?

Він здригнувся. Покосував з підозрою:

– Звідкіля ти знаєш?

– Король сказав. Щоб я, мовляв, пустив тебе за Відьмину Печатку? Та ще й заради власної шкури...

Небо потихеньку змінювало кольори. Начебто линяло, натягаючи золоту шкурку замість світло-бежевої.

– Лінко, – сказав Гарольд. – А ти зовсім дитина...

– А це вже ні. Я маг дороги. Ти знаєш.

– Знаю. Раніше, коли я сам був шмаркачем... Я ж не розумів, яка ти ще дитина...

– Я велика. Пам'ятаєш, як ми з тобою...

– Та пам'ятаю! Усе пам'ятаю. Тільки не знаю, що мені робити. За Відьмину Печатку тобі не можна... Самій – точно не можна.

– Підемо разом?

Гарольд ковтнув слину. Знову подивився за ріку. Мені здалося: зараз він погодиться. Зараз скаже: ходімо! Як у старі добрі часи. Підемо й знайдемо п'ять принців для цих злюк-принцес, і нехай з ними роблять що хочуть. Храм Обіцянки розберемо по камінчику, на його місці побудуємо цирк... чи школу... або просто хай буде широка площа...

Пролунав тупіт. На берег, викидаючи з-під копит фонтанчики піску, вилетів присадкуватий чорний кінь. У сідлі його підстрибував стражник:

- Пане верховний магу! Ледве знайшов... Вам лист, терміновий!
І кинув сувій з печаткою. Гарольд піймав на льоту. Розпечатав. Переглянув. Посмутнів, опустив плечі:
- Ну от... Знову. Кочівники на півночі. Захопили ціле місто, а там жінки, діти... Гаразд. Нехай начуваються...
- І повернувся до вершника, що чекав наказів:
- Збирай людей. На світанку виступаємо.
Стражник поскакав.
- Ось так, Лінко, – з тугою сказав Гарольд. – Обіцяв дружині сьогодні вдома ночувати... Я схилила голову. Тупіт копит затих, над рікою протяжно прокричав вечірній птах.
- Відьмина Печатка – це місце? Туди можна потрапити?
- Відьмина Печатка – це... Слухай. У нашому світі були часи, коли мертві не вмирили назовсім. Вони вирушали в іншу країну. Їх не можна було привести назад, але завжди знаходилися умільці, які із цього світу потрапляли в той – і назад. Могли передати небіжчику звісточку від родичів. І навпаки.
- Загробний світ? – я роззявила рота.
- Звичайно, той світ був не зовсім... людським. Але ж усі знали, що рано чи пізно туди ми всі потрапляємо. Посередники – ті, хто ходив туди-сюди, – дуже цінувалися. А крім того, що вони передавали звістки від родичів, ще й хорошу місцинку могли приготувати. Уяви: помираєш і знаєш, що тебе вже чекають...
- Нічого собі! – вирвалося в мене.
- Так. Ті, хто міг ходити у той світ і повертатися, були переважно некроманти. Ти знаєш, хто такі некроманти?
- Ну це такі злющі маги, спеціалісти з мертвяків? – я зіщулилась, наче від холоду.
- От-от. А вони не ті, хто надто церемониться, особливо якщо відчувають вигоду. Саме вони ходили з того світу в цей, і вузька щілина між світами ширшала й ширшала. І живих людей туди потрапляло все більше й більше. І в якийсь момент усе переплуталось. І мертві істоти з того світу поперли у цей.
- Бр-р-р... – мені все сильніше ставало не по собі.
- Тут би всьому й кінець, але знайшлася одна відьма – імені її ніхто не пам'ятає. Вона запечатала прохід між тим і цим світом. Багато століть між ними взагалі не було зв'язку. Мертві, як ти розумієш, назад не приходили, розповісти було нікому... Я взагалі завжди думав, що це казки. Тільки коли Оберон позаторік показав мені цю Печатку...
- Оберон? Вона у нього?
- Вона ні в кого. Просто є люди, які вміють Печатку відкривати й закривати. І Оберон бував у тім світі, давно. Це більше вже не царство мертвих... Але місце у край неприємне.
- М-да-а... – пробурмотіла я.
- Вечір був теплий, ані шелесне навкруги, цвірчав цвіркунами, ледь чутно шурхотіла вода, а я сиділа посеред усієї цієї благодаті, і мені уявлялось колишнє царство мертвих – занедбане і запечатане, як підземелля...
- Знаєш, якось... – невпевнено почала я. – Є легенди про героїв, які спускались у загробний світ. Але... Це дійсно були великі герої.
- «І всі – дорослі чоловіки», – подумала я окрім того.
- Гарольд знизав плечима:
- У справжньому загробному царстві, ще з відкритим проходом, у нас хоч якась була б підмога: Ланс, наприклад. Мій батько... А так – підмоги не дочекається.
- А там є принци? – мій голос затремтів.
- Так! Оберон розповідав, що там дуже багато маленьких королівств. Усі з усіма воюють. Звичайно, там є принци...

Потроху темніло. Небо вже зовсім зблякло, із золотавого стало блакитним, а потім і густо-синім.

– А чому Оберон сам туди не піде?

Гарольд лягнув по коліну рипучим сувоєм:

– Та тому що... Розумієш, тут тільки з вигляду все спокійно і добре. А насправді в Королівства повно ворогів. Тільки пронюхають, що короля немає на місці – тут таке почнеться...

– А якщо він... помре? Не почнеться?

Гарольд пригнічено схилив голову.

– Ну чого ти мовчиш?

– Якщо він помре... – сказав Гарольд глухо, – усе одно на місці король буде. Себто – я.

– Он як? – запитала я противним голосом ябеди. – Ти що, рівня Оберону?

– Ні, – Гарольд дивився за ріку. – Але коли... якщо... він помре, я отримаю в спадок частину його сили.

– Тоді чого ми взагалі переживаємо? – запитала я після довгої паузи.

Гарольд пильно подивився на мене. Мені стало мулять.

– Пробач.

Він мовчав.

– Ну, пробач, будь ласка... А ти сам не можеш туди...

– Ну нащо повторювати? – у голосі Гарольда чулося роздратування. – Я піду, а там нехай кочівники дівтору потрошать?

– Ти ж на мене сподівався... – сказала я сумно. – Ти мене привів, щоб я вирушила за Відьмину Печатку.

– Я тебе привів, щоб ти переконала Оберона... – заперечив Гарольд не дуже впевнено.

– Нащо його умовляти, якщо ти сам кажеш: він *не може* йти?

Над рікою в небі засяяла перша тьмяна зірочка.

– Якщо чесно, – тихо сказав Гарольд, – я тебе привів просто... від зневіри. Ти єдина людина... єдиний тут маг, окрім мене та Оберона. Мені хотілось із тобою... поговорити, чи що.

– Ну от і поговорили...

– Та вже ж, – Гарольд зітхнув. – Мабуть, тобі ліпше повернутися, звичайно. Все одно...

Він замовк.

– Як він міг дати оту дурну обіцянку?! – спалахнула я. – Не міг придумати щось інше?

– Може, й міг, – голос Гарольда посуворішав. – А може, не було нічого іншого. Не було вибору, розумієш?

Зірки спалахували одна за одною, ніби хтось розсипав білу крупу. І чим темніше ставало, тим яскравіше вони горіли, мерехтіли, ледь помітно мінняючи колір.

Гарольд мовчав.

– А час? Час там тече так само?

– Оберон казав, що точнісінько так. День у день.

– Хоч це радує... – я невдало спробувала пожартувати.

Гарольд ухопився за голову.

– Лінко... Ця ж Печатка – вона така паскудна річ... Якщо за неї хтось увійде з нашої сторони – поки він не вийде назад чи не загине, – Печатка нікому не підкоряється. Це означає, що *ніхто не прийде на допомогу*. Якщо увійшов – сподівайся лиш на себе!

Холодний вітер війнув над річкою, і мені здалося, що зорі на мить примерхли.

* * *

Ми довго спускалися вузькими сходами – у підвал, у підземелля. Ішли в повній темряві – нічним зором я розрізняла вологі стіни, що подекуди поросли цвільлю, і гладенькі сходи під ногами. Час від часу вони завертали під прямим кутом. Тричі за весь наш шлях за рогом з'являлося світло – стражники несли вахту на вузьких сходових майданчиках.

П'ять чи шість разів Гарольд зупиняв мене, щоб показати пастку. Людина, яка не знає коридора як слід, обов'язково зачепилася б за невидиму дротинку, протягнуту над підлогою, або наступила на широку (ширшу за інші) сходинку, чи порушила ненароком павутинку в кутку. Такого невдачу вже чекав кам'яний мішок, а сторожа здійняла б тривогу.

– Там, унизу, що – скарб? Схованка? Відьмина Печатка?

– В'язниця.

Я притихла.

Нарешті, спустившись глибоко-глибоко, ми опинилися у великому підземеллі під низькою стелею. На стелі темніли малюнки й написи, зроблені кіптявою свічкою: «Люблю Елізу», «Тут сторожував Василько» і подібні дурниці. Уздовж стін горіли смолоскипи. Стояло велике крісло (як його тільки утягли по цьому вузькому коридору?) і кілька бочок – великих і маленьких.

Подекуди на кільцях, умурованих у камінь, висіли обривки ланцюгів.

– О-о... – сказала я роззираючись.

– Побудь тут, – Гарольд взяв один зі смолоскипів. – Я скоро повернуся.

І так, зі смолоскипом, пройшов крізь кам'яну стіну. Тільки через мить я зрозуміла, що насправді в стіні був прохід – вузький, замаскований грою тьмяного світла.

Я озирнулася ще раз. Мені доводилося чимало разів бувати в різних відворотних, лиховісних місцях, але це підземелля значно пересилувало раніше бачене моторошністю й зловісністю. Щоб додати собі мужності (я все-таки не бранець тут, а королівський маг), я всілася у крісло.

Воно було розраховане на велику дорослу людину, на чоловіка. Я спробувала прилаштувати руки на підлокітниках – лікті задерлися, як крильця смаженого курчати. Щоб обіпертися на спинку, треба було прийняти незручну напівлежачу позу. Ноги гоїдалися. Пововтузившись трохи, я сповзла на край дерев'яного сидіння, поклала долоні на коліна (можна зараз повторити про себе правопис суфіксів «онн», «енн»).

Згадати правило мені не вдалося, але я принаймні відновила цілковите самовладання аж до того моменту, коли зі стіни (з вузького проходу, де зник Гарольд) без усякого попередження з'явилися двоє.

Один був мій друг і навчитель.

Другий – здоровезний крем'язень – бородатий, кошлатий, як дикун, і голий до пояса. Темне волосся росло в нього скрізь – лізло з вух, з ніздрів, з пахв, суцільним шаром покривало живіт і, здається, спину (я зразу не встигла розгледіти). Руки він тримав схрещеними перед грудьми, і кожна рука була, як тушка баранця – така ж велика й укрита шерстю. На зап'ястях жовтіли браслети. З бороди, що ковтунами заслонила все обличчя, дивилися жовті й круглі, як у тигра, очиська. Гострий ніс видавався дзьобом; заввишки цей крем'язень був приблизно як Гарольд, але в півтора рази ширший.

Я заціпеніла у своєму кріслі.

– Познайомся, Ліно, – сказав Гарольд буденно. – Це Уйма... Колишній племінний вождь і колишній людожер. Уймо, це Ліна – маг дороги.

Жовті очиська зиркнули на мене призро, і я дуже засумнівалася в словах Гарольда. Чого це мій друг вирішив, що людоджер – «колишній»? (Навіщо він узагалі привів сюди це опудало? З глузду з'їхав, чи що?)

– Ліно, – Гарольд зітхнув. – Я не можу вирушити з тобою сам. Але й саму тебе відпускати – дурість і злочин. Ось Уйма. Він один вартий десятка бійців. І він згоден піти з тобою за Відьмину Печатку.

Отакої... подумала я із жахом. Він згоден, яке щастя! Це що ж, один із племінних вождів, захоплених Обероном на островах? У в'язниці поведився, як зразковий вегетаріанець, «перевиховався», і тепер Гарольд не просто його відпускає – пропонує мені в супутники? Щоб першою людоджерською стравою після довгої перерви стала я – Ліна Лапіна?!

– Дякую, – сказала я, хрипко відкашлявшись. – Але все-таки ліпше я сама...

Гарольд насупився, ніби не второпав. Зиркнув на Уйму, на мене. Я зробила вигляд, що розглядаю чорні написи на стелі.

– Уймо... – сказав Гарольд напружено. – Зачекай хвилиночку...

Він узяв мене за лікоть і витяг у коридор, анітрішки не турбуючись про те, що людоджер залишився без нагляду.

– Ліно, я йому довіряю. І ти можеш йому довіряти. Я б ніколи не відправив його з тобою, якби хоч один сумнів...

– А чому він у вас у в'язниці сидить?

– Він не сидить. Він добровільно вирішив розділити долю своїх одноплемінників, а серед них є такі, які заковтують людей ціляком...

Я поперхнулася.

– А він, отже, *не ковтає*?

– Він узагалі людей не їсть! Давно!

– Звідки ти знаєш?

– Звідти! Я королівський маг – чи хто?

– Не знаю... – сказала я, стримуючи злість. – Не знаю, чому, вирушаючи у таке пекельне місце, мені треба брати із собою отаку загрозу.

– Він безпечний! Або ти ідеш із ним – або взагалі нікуди не йдеш...

– І нехай усе залишається, як є?

Бліде лице Гарольда взялося червоними плямами. Він випростався, мало не стукнувшись головою об низьку стелю, і відразу став суворим і зчужілим:

– Ти ображаєш мене недовірою, магу дороги...

– Чому недовірою? – промимрила я вибачливо. – Чому ображаю... Я не хочу з ним іти, Гарольде, він мені не подобається...

Він якийсь час постояв, як статуя на постаменті, а потім зітхнув скрушно:

– Півночі позаду. Щоб відкрити Відьмину Печатку, потрібно години чотири, не менше. На світанку я виступаю на кочівників, і нікуди від цього не дінешся. Ми довго ще будемо сперечатися?

Розділ сьомий

Відьмина печатка

Утрох ми піднялися нагору – Гарольд попереду, за ним Уйма і я у хвості. Шкіряні штани людоджера були продовженням його м'яких чобіт. Ступав він безшумно й напродив легко – ніби величезна туша, надута повітрям.

Ми проминули першу варту, потім другу й третю. Стражники реагували на Уйму по-різному – деякі статечно кивали, наче й не було нічого. Інші витріщали очі. А один молодий (напевне, новачок) схопився за списа й приготувався до сутички.

Хоробрі хлопці в Королівстві...

Ми успішно оминули всі пастки (Уйма, схоже, знав їх не згірше за Гарольда), піднялися нагору й повернулися в палац довгою темною галереєю (у тому, що Уйма бачить у темряві, не доводилося сумніватись).

Замок був пронизаний потайними ходами. Гарольд затяг нас за якусь завісу (людоджерові довелося протискуватися боком). Крутими сходами, ледве не наступаючи на нахабних пацюків, ми підіймалися так довго, що я геть знесилилась. Гарольд лаявся упівголоса. Уйма плив, ледве торкаючись сходів клишавими ступнями, ширяв над пацюками, як волохатий дирижабль, і дихав безшумно. (А може, й зовсім не дихав.)

Нарешті Гарольд привів нас у велике приміщення, дуже схоже на кабінет Оберона – з такими ж дерев'яними меблями, з такою ж дошкою на тринозі, з таким же захаращеним письмовим столом. (Я пошукала поглядом пацючка Дору й не знайшла.)

– Це мій кабінет, – сказав Гарольд. – Мій власний. Уймо, ти пролізеш в ось таку, – він розвів руками, як рибалка з анекдота, – у таку діру?

– Тільки б голова пролізла... – пробухтів людоджер.

Я вперше почула його голос. Він говорив не на видиху, як усі люди, а на вдиху, і звук виходив до того моторошний, що я ошелешено сіла на лавку.

– Тоді я наводжу на Печатку, – Гарольд коротко зітхнув. – Ех, часу ні на що не вистачає...

Він швидко розвернув дошку, протер її рукавом, як Оберон. Хвилину постояв, зважуючи в руці довгу гостру крейду. Потім зі стукотом тицьнув просто у центр дошки. Полетіли крейдяні крихти.

Гарольд поривчасто зітхнув і повів крейдяну лінію від центра по спіралі. Спочатку мені здавалося, що він водить по тому самому місці, і тільки хвилин через десять удалося розгледіти перші результати його роботи: візерунок, що нагадував річні кільця на зрізі дерева.

– І так треба розмалювати всю дошку? – вжахнулася я.

Гарольд труснув головою (мовляв, не заважай).

Уйма безшумно бродив по кабінету. Брав у руки то одну, то іншу річ. Постояв перед посохом Гарольда, недбало кинутим у кутку (я виявила, що тримаю в руках важкий свічник!). Якби людоджер доторкнувся до посоха – клянуся, одним кидком розколола б йому голов'яку!

Ніби відчуваючи мою рішучість (а може, з якоїсь іншої причини), Уйма відійшов від посоха, не спробувавши навіть доторкнутися до нього.

Гарольд працював. Крейда повзла по дошці не відриваючись. Сипалися білі крихти. Візерунок (кривий, несиметричний, якийсь дуже знайомий) розростався на дошці, але відбувалося це так повільно, що я із занепокоєнням подивилася за вікно. Невже незабаром світанок?

Горіли далекі морські вогні, світився маяк на кам'яному мисі, а місто потопало в темряві, й легко було уявити все таким, як раніше. (Коли ми тільки прийшли сюди, коли ніякого міста ще не було.)

Я піймала на собі погляд Уйми. Жовтий, прискіпливий погляд. Я обернулася – людожер відвів очиська.

Не на добро...

Я обхопила себе за плечі й раптом пригадала, що у мене крихти в роті не було. Відчула, втомилася підійматися нескінченними сходами – ніє спина, болять коліна і хочеться спати. Оце придрімати хоча б півгодинки, поки Гарольд малює візерунки... Але не можна, адже людожер тут. Може, він тільки й чекає, коли я відвернуся...

Гарольд завмер, не відриваючи крейди від дошки. Заплющив очі. Він був блідіший, ніж раніше, чоло зросив піт...

– Ліно... Там, у шафі... Твій посох. Візьми.

Я підскочила. І втома, і сон злетіли з мене моментально. Шафа, себто здоровенна дубова споруда, стояла у протилежному кутку кімнати, за дошкою. Косуючи на людожера, я розчинила дверцята; всередині панував шарварок: накидані як попало книги, папери, різнобарвне пір'я, сушені ящірки і жаби, пляшечки і баночки під сургучевими шапками, світильники, морські мушлі, недогарки свічок, піскові годинники... Усе це вкривав грубезний шар пилу.

Я чхнула кілька разів. Дивна річ: у шафі був протяг. Немов там, за нагромадженням чарівних предметів, працював потужний вентилятор. Я чхнула ще раз і побачила в глибині шафи кругле наверхшя мого давнього посоха – наполовину рубіновий, наполовину смарагдовий. Я простягнула руку, але посох... неначе відсунувся, не бажаючи йти до мене. Я потягнулася сильніше...

І раптом мене щось як ухопить за зап'ястя!

Я не закричала тільки тому, що мені пилом забило подих. А наступної миті я побачила великий жовтий кістяк: він тримав мене, одночасно прикладаючи кістку-палець до вищирених білих зубів! Наказував мовчати...

– Що там, Ліно? – стривожено запитав Гарольд.

Я мовчала, але не за наказом кістяка, а тому, що у мене онімів язик. (Я могла тільки вириватися щосили, але кістяк тримав міцно.)

– Кістяк, – незворушно промовив Уйма, який невідь-як опинився поруч зі мною.

– А... – буркнув Гарольд. – Це сторож. Уймо, скажи йому, нехай віддасть.

Майже не зачепивши мене, людожер підійшов до шафи, просунув усередину волохатий кулак і стусонув кістяка в зуби. Почувся хрускіт, кістляві пальці розтиснулися... А я відлетіла, спіткнулася й гепнулася на підлогу.

У шафі щось гриміло й перекочувалося. Ні на що не звертаючи уваги, Уйма дбайливо зачинив дверцята й простягнув мені мій посох.

Я квапливо встала, хоча коліна трусилися й жижки тремтіли. Уйма преспокійно чекав; я висмикнула посох з його величезної клешні. Затисла в ослаблених долонях і тільки тоді трішечки заспокоїлася.

– Гарольде! Чому ти не попередив... Чому не сказав мені, що у шафі сторож-кістяк?

– А де ж йому бути? – Гарольд утомився, це чулося з його голосу. – Звичайно, у шафі! Я не подумав, що ти злякаєшся, вибач...

Я обійшла кімнату й заглянула Гарольду в обличчя. Він працював; піт щедро блищав на його чолі. (Ні, справді, це був не жарт і не знущання: мій друг вважав цілком нормальним те, що у шафі в мага сидів сторож-кістяк...)

Похитуючись, я підійшла до вікна. Глибоко зітхнула. Притулилася чолом до наверхшя посоха.

– Як же ти підеш за Відьмину Печатку? – почувлося у мене за спиною в'їдливе.

Я різко обернулася. Волохатий дикун Уйма дивився жовтими баньками незворушно і пильно, як зачаєний тигр.

– Ногами, – відповіла я крізь зуби. – А що?

– Ти злякалася звичайнісінького дохлого кістяка...

– Я не злякалася.

– І ти боїшся мене...

– Не боюся!

Уйма кліпнув:

– А вони *дають тобі посох*. Я б не дав.

– А тебе ніхто й не питає.

Уйма не відповів. Замислено похитуючи головою, перетнув кімнату й сів на лаву.

Ні, ну ви таке бачили! Якийсь дикун буде мене повчати... Оцей людоджер буде дорікати мені боягузством! І все через Гарольда – візьми у шафі отам...

Я міцніше стисла посох. Нехай я не тримала його в руках чотири місяці – його дав мені Оберон, і я, бувало, таких тварюк перемагала, перед якими сам здоровезний Уйма здавався б мишею. Ось так...

Я прицілилася посохом за вікно й випустила в небо смарагдовий світляний промінь.

І відразу полегшало. Я нічого не забула, не розучилася. Я, як і раніше, – маг, і мій посох при мені, тож до чого там якісь людоджери?

Не дивлячись на Уйму, я відчинила шафу. Кістяк цього разу заचाївся. Я кліпнула, подивилася нічним зором, розгледіла обриси гладенької жовтої макітри. Злегка розмахнувшись, тицьнула наверх посоха. Захрустіло, посипалися кістки, череп, відвалившись, викотився із шафи й дзигною закрутився посеред кімнати.

– Що ти робиш! – простогнав Гарольд. – Ти мені заважаєш!

– Був сторож – і нема, – відзначив Уйма. – Заходь, злодію. Бери.

Ну який противний дикун!

– *Це ти* його розвалив, – я спробувала зачинити шафу. Гомілкova кістка застрягла у дверях, заважаючи. Носаком чобота я заштовхнула кістку якомога глибше.

Уйма хмикнув. Гарольд знову зупинився, не відводячи крейди від дошки:

– Я вас обох прошу – помовчте. Мені вже небагато залишилося. Якщо я зараз помилюся – усе нанівець, а заново я вже не встигну.

Не випускаючи з рук посоха, я сіла на підвіконня. Уйма завмер на лаві – нога за ногу. Круглі жовті очиська втупилися в мене безцеремонно.

Я відвернулася.

А що скаже Оберон, коли довідається, що ми з Гарольдом його не послухались?

Усе залежить від того, чи приведу я *звідти* принців. Переможців не судять...

А якщо не зумію? Оберон, найімовірніше, відправить мене додому без права будь-коли побачити Королівство...

Зірки вже не здавалися такими яскравими. І я знову відчула втому.

Наближався світанок.

– Усе, – сказав Гарольд.

Він стояв перед дошкою, колись чорною, а тепер майже повністю білою, розмальованою. Його права рука висіла, як батіг, пальці стискали крихтний уламок крейди, і, здавалося, мій друг от-от знепритомніє. Я стала навшпиньки, дотяглася до його голови:

– Оживи!

Пробігли мурашки вздовж хребта. Гарольд випростався, розправив плечі, і я зрозуміла: вдається. (Я вмію! Я можу! Я ще не те можу...) А Уйма бачив?

Наступної миті в мене підкосилися ноги. Я передала Гарольду добрячу частку власних сил (а їх же й без того залишилося не так і багато...).

Людоджер спостерігав за мною. Намагаючись приховати слабкість, я присіла на край крісла. Подивилася на дошку й уперше зрозуміла, що намальовані Гарольдом візерунки – не що інше, як відбиток людського пальця, збільшений у стократ.

«Відьмина Печатка». Тепер зрозуміло, яким чином ота відьма запечатала вхід у колишнє царство мертвих.

Ох, зараз би поспати...

– Ліно, – сказав Гарольд. – Твоє завдання – привести принців сюди. Де житимуть наречені – у Королівстві чи за Відьминою Печаткою – вирішимо згодом. Головне – запам'ятай: п'ять принців. Повнолітніх. Бажано, як ти розумієш, шляхетних, гарних, відважних...

– Ага, на тарілочки... – буркнула я, згадавши усмішечку Філумени.

– ...Але насправді – байдуже яких. Аби тільки принци.

– А як я довідаюся, що принц *справжній*?

– Довідаєшся. Ти маг чи не маг? Обіцяй їм красунь-наречених. Обіцяй які завгодно призи й нагороди – ми не скупитимемося на придане. Аби тільки вони погодилися...

– Світає, – сказав Уйма.

За вікном сіріло. Гарольд нервувався.

– Мені треба йти. І вам треба теж. А я не встиг пояснити, розповісти, дати якісь поради...

– І жерти нічого, – сказав Уйма. Мене пересмикнуло. Я міцніше стисла посох.

– Там є ліси, – сказав Гарольд. – Там є овочі, риба, дичина. Уймо, ти відповідаєш за те, щоб Ліна була нагодована.

– Угу, – сказав людожер.

– Ось, – Гарольд витяг зі столу важенький мішечок, що подзенькував. – Не знаю, які там гроші зараз в обігу, але золото завжди стане в нагоді.

– Хтось підіймається по сходах, – сказав Уйма, потираючи вухо. – Далеко...

Гарольд перевів подих:

– Зараз я відкрию Печатку, а потім запечатаю її своїм пальцем. Ліно, для того, щоб повернутися назад...

– Король, – сказав Уйма. – Це кроки короля.

Ми переглянулися.

– Що я роблю... – прошепотів Гарольд. – Ой, леле, що я творю...

Він витяг свічку з підсвічника і хлюпнув на стіл трохи розплавленого воску. Утворилась маленька калюжка.

– Для того, щоб знову з'явитися тут, – охриплим голосом продовжив Гарольд, – треба повернутися до того місця, де вхід... на тому боці побачите... І розпечатати. Відкрити Печатку ось цим ключем.

Скривившись, він притулив до гарячого воску великий палець.

– Це ключ. Це мій відбиток, яким я закрию Печатку із цього боку. Заради Бога, не загубіть! Інакше ніколи не зможете повернутися, і ми ніколи не зможемо вам допомогти.

– Він іде сюди, – сказав Уйма.

Гарольд відклеїв від стільниці кругляк з теплого воску зі своїм відбитком. Простягнув мені:

– Не загуби. Будь ласка.

– Що ти йому скажеш? – запитала я занепокоєно.

– Я встигну втекти. У шафі потайний хід. Ну, або зараз – або ніколи...

І він раптом згріб Уйму, ухопивши за кудлату шерсть на грудях:

– Ти за неї відповідаєш. Якщо з нею щось трапиться...

– Нічого не трапиться, – флегматично відгукнувся людожер.

Гарольд випустив його. Схопив мою руку, судомно стис:

– Не пізно передумати. Ти – ще дівчисько...

– Я воїн! – вигукнула я, хоч мужності моєї залишилося зовсім мало. – Я маг дороги!

– Він зараз буде тут, – сказав Уйма.

Гарольд раптом обійняв мене. Випустив. Ухопив свій посох, спрямував на дошку з намальованим відбитком. З наверхів вдарив синій промінь, крейдяні лінії затремтіли й почали танути. У дошці відкрилася діра розміром з колесо самоскида.

– Я попереду, – сказав Уйма.

Він спритно видерся на край дошки (я думала, вона завалиться) і зник у чорній дірі – залишилася тільки волохата рука, що вчепилася в підставку для дошки.

– Усе гаразд, – голос Уйми лунко долинав із небуття. – Можна.

– Ліно, давай, – Гарольд подав мені руку.

Я тремтіла, як відбійний молоток. Мені не хотілось опиратися на руку Гарольда – він би це тремтіння відчув. Відмовившись від допомоги, я сама над силу піднялася на край дошки й опинилася віч-на-віч із чорною порожнечею, де навіть нічне бачення не могло нічим зарадити.

Гарольд подав мені мій посох.

– Стрибай... – просвистів голос Уйми. – Я піймаю...

У двері кімнати постукали. Чемно, але твердо. Я сиділа на краю дошки, наполовину в цьому світі, а наполовину вже в тому...

– Так, Лінко, вилазь, – раптом рішуче сказав Гарольд. – Нікуди ти не підеш. Пробач мене, дурня. Давай руку!

Двері за його спиною відчинилися, і з'явився Оберон. Гарольд не бачив короля, зате я зустрілася з ним поглядом...

І, втративши рівновагу, шугонула в чорну яму – наосліп, униз, в обійми людожера.

Розділ восьмий

Некромантів їсти ганебно

Уйма впіймав мене, як і обіцяв. Руки в людожера виявилися цупкі, наче обценьки. Я поспішила вивільнитися, стала на ноги, які досі тремтіли, і зробила вигляд, ніби анітрішечки не хвилююся.

Там, звідки я щойно звалилася, водномить затягнулася діра в стіні. Наче випарувалася невелика ляпка.

– Отут вони й падали, – просвистів Уйма, втягуючи в себе щільне вологе повітря. – Помер – гуп! – і тут.

Я обіперлася на посох – для впевненості – й оглянулася.

Загробне царство виглядало відповідно – чорна печера з низько навислим склепінням. Тепер, коли «вхід» закрився, ми з Уймою опинилися в тупику: дедалі вище й вище тяглася нерівна, чорна, ніби облита мазутом, стіна.

– А ось так вони підіймалися, – Уйма торкнувся залізної скоби, вбитої в стіну. Трохи вище була ще одна скоба. І ще одна.

– Некроманти, – Уйма ворухнув ніздрями. – Бач, драбинку собі прибили, жритраву, – у його голосі було несхвалення.

– Що?

Уйма скосив на мене жовті очиська.

– Ключ при тобі?

Я злякано вхопила себе за кишеню. Відбиток пальця Гарольда був на місці.

– Ну то пішли, – кивнув уперед людожер.

Мені не сподобалося, що він командує. Не вистачало ще, щоб він забув, хто тут кому підпорядковується!

Я зважила посох у руці.

– Ти що, раніше тут бував?

– Ні.

– То куди ми підемо?

– Туди, – Уйма вказав пальцем. – А що, є ще куди?

Я покрутила головою. Клятий людожер мав рацію: з тупика вів тільки один шлях.

Не чекаючи моєї згоди, Уйма повернувся й пішов уперед, як завжди, легко й безшумно. Мені довелося майже бігти, щоб устигнути за його неквапливим кроком; мигцем роздивляючись навсібіч, я вперше зраділа, що Гарольд нав'язав мені в супутники людожера. Якби я опинилась у цьому місці сама... Ні, я не злякалася б, нізащо... Але як було б мерзотно...

Потягло вітерцем. Уйма зупинився. Я наздогнала його, стала поруч, намагаючись дихати якомога спокійніше й тихіше.

– Отут вони йшли, – сказав Уйма.

Перед нами був глибокий рів завширшки як невелика вулиця. Через рів було перекинута мідну трубу (принаймні мені подумалося, що то має бути мідь). Ніколи в житті не бачила такого: це було схоже на розпрямлений і витягнутий у лінію саксофон колосальних розмірів.

Ліворуч від труби був неглибокий рів, можна було розгледіти купи мотлоху на кам'янистому дні. Праворуч зяяла чорна порожнеча. Уйма зіштовхнув туди камінчик носакон чобота – звуку падіння ми так і не дочекалися.

– Отут вони йшли, – повторив Уйма – Хто, скажімо, дурень – падав ліворуч. А хто боягуз – праворуч...

– Боягуз?

– Приміром, жритраву. А хто хороший – переходив на той бік...

– По-твоєму, якщо не дурень і не боягуз, – то вже хороший?

Уйма вп'явся у мене поглядом з незрозумілим виразом обличчя. Я зніяковіла.

– Ну, а ми куди звалимося? – запитала я грубим, як після застуди, голосом.

– Ми хороші, – заперечив Уйма. – До того ж ми живі. Навіщо нам іти через цю трубу?

Там перелаз є...

Я простежила за його поглядом. Ліворуч, трохи осторонь, рів був завалений кам'яними брилами, і по їхніх гребенях можна було перебратися на той бік.

Уймі було просто – він переступав з каменя на камінь. Мені заважав посох, і, якщо чесно, ноги були короткуваті. В одному місці я не втрималася й сповзла по слизькому каменю майже на самісіньке дно.

Людожер, на мій жах, одразу не став мене витягати. Він, навпаки, зістрибнув, перелетів через мою голову й приземлився на дні – беззвучно.

Присів. Торкнувся чорного каменя.

– Тут був вогонь, – у голосі його звучало задоволення. Звук відбивався від низької стелі, від скель і від стін рову – здавалося, сама печера говорить свистячим багатоголоссям. – Для дурнів, значить.

– По-твоєму, дурні гірші за інших? – запитала я дратівливо.

– Ні, – Уйма почухав бородище. – Там, з другого боку, взагалі незрозуміло що. Дірка. Порожнеча. Для боягузів, значить, – довго летіти.

– Отже, боягузи – найгірші?

Уйма подивився на мене з підозрою. Хотів відповісти, але щось привернуло його увагу. Він нахилився й витяг із кам'яного кришива тьмянний погнутий меч із рештками кисті, що в нього вчепилася.

Струсонув кістки разом зі зотлілим рукавом. Із задоволенням примірявся до меча, змахнув і так, й отак – аж повітря засвистіло.

– Це що, теж залишилося від мертвих? – у мене занило під ложечкою.

– Це вже потім, коли живі тут ходили, – сказав Уйма вдоволено. – До Печатки йшли. Хотіли, значить, назад вибратися, некроманти, жритраву.

Я спробувала вилетіти на уламок скелі. Нічого не вдавалося.

– Уймо, ми що, так і будемо в ямі сидіти?

– Не будемо.

Він подав мені цупку п'ятірню, і я вчепилася в неї майже з полегшенням.

– Важко бути мертвим... – бурмотів Уйма, допомагаючи мені вибратися на протилежний край рову. – І без того важко, а тут ще й некроманти. Попався б мені хоч один...

– Звідки ти знаєш, хто такі некроманти?

– Звідки? А у нас на островах вони тисячу років гніздилися, та от лихо – їх жертви незручно...

– Отруйні?

– Не те щоб таке. Непристойно їх жерти. Один раз некроманта з'їси – потім усе життя тицяти пальцями будуть.

Я заглянула у волохате обличчя Уйми. Через оту кушувату бороду й не зрозумієш – каже він правду чи знущається.

* * *

Ще приблизно через півгодини ми вибратися на вузький кам'яний карниз. Печера залишилася позаду – над нами було чорне небо без місяця й зірок. Вітер смердів димом. Попереду,

схоже, простяглася рівнина – я побачила багато вогнів, що стікали до одного великого пожарища.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.